

اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان
معاونت پژوهش، برنامه ریزی و توسعه منابع
مدیریت منابع انسانی و امور اداری

شیوه نامه ساماندهی نیروی انسانی
آموزش و پرورش استان اصفهان
سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

بهار ۱۴۰۳

بخش اول

تعاریف، اهداف و سیاست ها

مقدمه

برنامه توسعه سنواتی و ساماندهی عوامل آموزشی، پرورشی و اجرایی آموزش و پرورش استان اصفهان در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ با توجه به سیاست‌های کلی ایجاد تحول در آموزش و پرورش، ابلاغی مقام معظم رهبری، اهداف و راهکارهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، خط‌مشی‌های جدید وزارت آموزش و پرورش مبتنی بر سند تحول بنیادین، بیانیه گام دوم، سند تحول دولت مردمی، سند انتظار دولت و سایر اسناد فرادستی و به منظور مدیریت بهینه منابع انسانی (موضوع بندهای ۵/۸ و ۲۰/۱ اهداف عملیاتی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش) در چارچوب شیوه نامه ساماندهی نیروی انسانی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ وزارت آموزش و پرورش، با توجه به مقتضیات بومی منطقه ای به نحوی تنظیم شده است که ضمن شفافیت و قطعیت تحقق شاخص‌ها، امکان انعطاف پذیری روش‌ها و توجه به تفاوت‌های منطقه‌ای را فراهم آورد.

بر این اساس، برنامه ساماندهی و توسعه سنواتی آموزش و پرورش استان اصفهان در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ به شرح ذیل می‌باشد:

تعاریف

کارگروه توسعه مدیریت آموزش و پرورش استان و کمیته راهبری توسعه مدیریت آموزش و پرورش منطقه/ناحیه

تنها مرجع تصمیم‌گیری درخصوص چگونگی عملیاتی شدن این شیوه‌نامه در استان و منطقه، در چارچوب ضوابط و مقررات تعیین شده، برعهده یک نهاد برنامه‌ریز و تصمیم‌گیر با عنوان: «کارگروه توسعه مدیریت آموزش و پرورش استان و کمیته راهبری توسعه مدیریت آموزش و پرورش منطقه / ناحیه (موضوع ماده ۳ تصویب نامه شورای عالی اداری مصوب بخشنامه های ۳۰۲۵۱ مورخ ۹۷/۰۲/۲۶ و ۱۳۷۰۵۳ مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۰۳)» است؛ که در این شیوه نامه، از این پس، از آن با عنوان «کارگروه» و «کمیته» یاد می‌شود. اختیار تصمیم‌گیری در خصوص تمامی فعل و انفعالاتی که کیفیت و کمیت نیروی انسانی مناطق را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بر عهده این کارگروه است.

واحد سازمانی

از اجزای ساختار سازمانی است که در قالب یکی از انواع تشکل‌های سازمانی، معاونت، اداره کل، مدیریت، اداره و سایر موارد مذکور در بندهای بعدی این ضوابط عهده دار انجام وظایف متجانس و مرتبط با اهداف دستگاه اصلی می‌باشد. در رأس هر واحد، پست سازمانی متناسب با اختیارات آن پیش بینی می‌شود.

واحدهای سازمانی آموزشی، پرورشی و فرهنگی عبارتند از:

الف- کلیه مدارس و مراکز آموزشی دولتی و غیردولتی: هریک از دوره‌های تحصیلی (پیش دبستانی، ابتدایی اول، ابتدایی دوم، ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم اعم از: نظری، فنی و حرفه‌ای و کاردانش)، در انواع: عادی، استثنایی، استعدادهای درخشان، شاهد، نمونه دولتی، شبانه‌روزی، عشایری، هیات امنایی، دبیرستان وابسته، هنرستان های جوار، بزرگسالان، ایثارگران، آموزش از راه دور، مجتمع آموزشی و پرورشی روستایی و عشایری، مدرسه ورزش، مدرسه قرآن و مراکز یادگیری محلی سوادآموزی. همچنین کانون‌های فرهنگی و تربیتی، مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی پژوهشی و تخصصی، اردوگاه‌های دانش آموزی، مراکز مشاوره و راهنمایی خانواده (عادی و با نیازهای ویژه)، دارالقرآن‌ها، مجتمع‌های آموزشی و ورزشی، پایگاه‌های سلامت، پژوهش‌سراهای دانش آموزی، مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله به هنگام رشدی تربیتی.

ب- واحدهای سازمانی اداری: ادارات مناطق و نواحی و خوابگاه‌های مرکزی.

ج- واحدهای سازمانی «مرکز آموزشی و رفاهی»: خانه معلم، کلینیک و درمانگاه فرهنگیان و آشپزخانه مرکزی.

د- واحدهای سازمانی مجازی: به واحد‌های سازمانی نظیر (معلم راهنمای روستایی، گروه‌های آموزشی و تربیتی، دانشجویان متعهد خدمت، نهضت سوادآموزی و منتقل‌شدگان و مأمورین) اطلاق می‌شود که صرفاً جهت ثبت ابلاغ افراد مرتبط با واحد‌های مذکور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ه- طرح روستا مرکزی: با قرار دادن امکانات لازم، کلاس‌های چند روستای مجاور در یک روستا تشکیل و دانش‌آموزان برای تحصیل به آن روستا رفت و آمد خواهند کرد.

ز- آموزش در محیط کار (برون سپاری): واگذاری بخشی از آموزش‌های مهارتی به مؤسسات تولیدی و خدماتی خارج از آموزش و پرورش طبق قرارداد مشخص برون سپاری می‌گویند.

ح- دروس با ماهیت کارگاهی: در شاخه فنی حرفه‌ای و کاردانش درس کارگاه نوآوری و کارآفرینی و دروس خوشه شایستگی‌های فنی به غیر از دروس دانش فنی پایه و تخصصی.

خ) نظام آموزش دوری: در این نظام آموزش دانش آموزان به طور پیوسته و تا زمانی که دوره اول ابتدائی آنان خاتمه یافته و وارد دوره دوم ابتدائی شوند با یک معلم دنبال می شود.

ایجاد و یا تغییر اطلاعات واحد سازمانی

هر واحد سازمانی باید دارای یک کد واحد سازمانی، یک کد فضا اختصاصی و یک شناسه یکتا مورد تایید نهادهای بالادستی باشد. ضروری است مناطق آموزشی، پس از قطعیت ایجاد یا تغییر فیلدهای اصلی واحدهای سازمانی (گروه سازمانی، دوره تحصیلی، زیردوره، نوع اداره، جنسیت و نوع واحد)، با همکاری واحدهای ذی ربط، برابر دستورالعمل مربوط و متناسب با ضوابط این شیوه نامه، از اداره کل آموزش و پرورش استان نسبت به درخواست کد واحد سازمانی جدید، از تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۱ لغایت ۱۴۰۳/۰۴/۳۱ اقدام نمایند.

تبصره: مهلت درخواست کد واحد سازمانی جدید، صرفاً برای هنرستان ها تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۵/۳۱ می باشد.

شاخص های اصلی احراز شرایط تخصیص کد از جمله نسبت دانش آموز به کارکنان، بعد مسافت بین مدارس مستقر در هر منطقه، مشخص نمودن ظرفیت فضاهای آموزشی جهت استقرار دانش آموز و ... بررسی و در صورت عدم وجود ظرفیت در سایر مدارس در محدوده مشخص درخواست کد واحد سازمانی جدید ثبت و در غیر اینصورت امکان ثبت درخواست به کاربر داده نمی شود.

تبصره: به منظور جلوگیری از ایجاد اختلال در سوابق آموزشی دانش آموزان، ابلاغ و احکام کارگزینی پرسنل، فرآیند انحلال مدارس در یک منطقه و ایجاد در منطقه جدید تا پیش از شروع سال تحصیلی صورت می پذیرند، انجام این فرآیند پس از آغاز سال تحصیلی به سال آینده موکول می گردد.

زمان فعالیت واحد سازمانی آموزشی

یک نوبته- تحصیل یک گروه از دانش آموزان و حسب مورد نوآموزان، در یک ساختمان اختصاصی، در وقت صبح یا عصر. این قبیل مدرسه ها در مجموع، یک واحد سازمانی محسوب شده و یک گروه کارکنان اداری به آنها قابل تخصیص است.

دو نوبته- تحصیل دو گروه دانش آموز در یک ساختمان، با اوقات کاری متفاوت؛ که هر نوبت یک واحد سازمانی مجزا با کد سازمانی مستقل قلمداد می شود.

وضعیت واحد سازمانی آموزشی

الف- مستقل: مدرسه فعال در یک نوبت کاری که از یک دوره تحصیلی تشکیل شده و تحت مدیریت مجتمع آموزشی و پرورشی قرار نگرفته باشد.

ب- ضمیمه و ضمیمه دارد:

در صورتی که فعالیت یک مدرسه در یک نوبت کاری متشکل از دو یا چند دوره تحصیلی مختلف باشد و در یک یا چند ساختمان جدا تشکیل شود، مدرسه دارای بیشترین دانش آموز، «ضمیمه دارد» محسوب می شود و به آن، طبق درجه بندی مدارس (با احتساب مجموع کل دانش آموزان ضمیمه و ضمیمه دارد)، نیرو تخصیص خواهد یافت؛ و مدرسه یا مدارس دیگر، به صورت «ضمیمه» مدرسه بزرگتر، تحت مدیریت مدرسه با جمعیت بیشتر اداره می شود (به آموزشگاه ضمیمه صرفاً نیروی آموزشی تخصیص می یابد). در صورت مساوی بودن تعداد دانش آموزان، وضعیت مدرسه دوره تحصیلی بالاتر، «ضمیمه دارد» و مدرسه یا مدارس دیگر، «ضمیمه» شناخته می شوند.

تبصره ۱: (اصلاح وضعیت و زمان فعالیت واحد سازمانی) بر اساس این ضوابط در سامانه مربوطه نیاز به تغییر کد واحد سازمانی نداشته و مناطق و نواحی ملزم به تغییر این مولفه ها در سامانه قبل از صدور ابلاغ می باشند. تغییرات پس از آغاز سال تحصیلی و صدور ابلاغ ممنوع می باشد.

تبصره ۲: مدیران و کادر اجرایی مدارس ضمیمه و ضمیمه دارد موظفند بر اساس ساعت برنامه هفتگی دوره تحصیلی بالاتر در مدرسه حضور داشته باشند.

تبصره ۳: برای واحدهای سازمانی که در درون منطقه/ناحیه که صرفاً جا به جایی فضا دارند، نیاز به درخواست کد واحد سازمانی جدید نیست. در این مواقع با هماهنگی اداره کل نوسازی مدارس کد فضا تغییر می یابد.

سایر تعاریف

سازمان آموزش و پرورش استثنایی: مسئولیت تعلیم و تربیت دانش آموزان استثنایی، بر عهده سازمان آموزش و پرورش استثنایی است.

آموزش تلفیقی - فراگیر: روشی است که در آن برخی از دانش آموزان با نیازهای ویژه در کلاس های پذیرا (عادی)، در کنار سایر دانش آموزان جایدهی شده و با بهره گیری از برنامه های درسی مشترک، تمهید انطباق های محیطی و مناسب سازی برنامه درسی، با استفاده از خدمات معلم رابط به عنوان تسهیل گر (در صورت نیاز)، به تحصیل می پردازند.

مرکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی - تربیتی: واحد جامع آموزشی، پرورشی و توانبخشی مستقل و تخصصی است که تمامی خدمات غربالگری، تشخیصی، آموزشی پرورشی، مشاوره‌ای و مددکاری، توانبخشی و مداخله بهنگام را به کودکان و دانش آموزان بصورت تخصصی و تجمیعی در سطح استان و مناطق/ نواحی آموزشی، تحت نظارت سازمان آموزش و پرورش استثنایی و با هماهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان ارائه می دهد.

تبصره: بر اساس مصوبه سی و چهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ شورای سازمان آموزش و پرورش استثنایی، مراکز آموزشی و توانبخشی مشکلات ویژه یادگیری با ارتقای ماموریتها، شرح وظایف و اصلاح ساختار و فرآیندها و درچارچوب آیین نامه حاضر به مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام ارتقاء می یابند.

دانش آموز معلول جسمی - حرکتی (آسیب دیده خفیف): دانش آموزی است با هوشیهر مرزی و بالاتر که به علت آسیب دیدگی خفیف در اندامهای فوقانی، تحتانی و یا هر دو، تاحدودی، قادر به انجام امور شخصی خود است؛ اما برای بهره‌مندی از امکانات آموزشی، نیاز به استفاده از تسهیلات، ابزارها و تجهیزات ویژه دارد.

دانش آموز معلول جسمی - حرکتی (دچار آسیب دیده شدید): دانش آموزی است با هوش بهر مرزی و بالاتر که به علت آسیب دیدگی شدید در اندامهای فوقانی یا تحتانی و یا هر دو، قادر به انجام امور شخصی خود نباشد. این دانش آموز می تواند با ایجاد تسهیلات، انطباق و تعدیل روش های آموزشی و پرورشی، استفاده از ابزارها و تجهیزات ویژه، از امکانات آموزشی و پرورشی بهره گیری کند.

دانش آموز کم توان ذهنی: دانش آموزی است که به طور معنی دار، در عملکرد هوشی (دو انحراف استاندارد زیر میانگین)، رفتار سازشی، اجتماعی و عملی وی، محدودیت وجود دارد و ناتوانی او در سنین رشد و قبل از سن ۱۸ سالگی به وقوع پیوسته است. دانش آموزان کم توانی ذهنی، از نظر آموزشی به سه گروه: حمایت پذیر، تربیت پذیر و آموزش پذیر تقسیم می شوند و سازمان آموزش و پرورش استثنایی، مسئولیت تعلیم و تربیت دانش آموزان کم توان ذهنی آموزش پذیر با هوش بهر ۵۰ تا ۷۰ را بر عهده دارد.

دانش آموز چند معلولیتی: دانش آموزی است دارای دو معلولیت یا بیشتر، که وابسته به یکدیگر نیستند و این ناتوانی ها در حدی است که بر روی عملکرد آموزشی وی تأثیر می گذارد.

دانش آموزان با آسیب شنوایی خفیف: دانش آموزی که افت شنوایی وی بین ۳۵ تا ۷۰ دسی بل است و میزان باقیمانده شنوایی او با استفاده از وسایل کمک شنوایی و بهره گیری از راهنماییهای آموزشی برای دریافت و درک مطالب شنیداری و گفتاری کافی است.

دانش آموزان با آسیب شنوایی شدید: دانش آموزی که افت شنوایی او ۷۰ دسی بل یا بیشتر است و با میزان باقیمانده شنوایی خود، علیرغم استفاده از وسایل کمک شنوایی نمی تواند گفتار دیگران را از طریق حس شنوایی پردازش کند.

دانش آموزان با آسیب بینایی خفیف: کودکان و دانش آموزان با آسیب بینایی خفیف به افرادی اطلاق میشود که میزان باقیمانده بینایی آنها با استفاده از وسایل کمک بینایی به حدی کم و محدود است که قادر به استفاده از خطوط کتاب های عادی نبوده و برخورداری آنان از آموزش و پرورش، مستلزم استفاده از وسایل کمک بینایی مخصوص و یا کتابهای درشت خط باشد. حداکثر حدت بینایی اصلاح شده چنین افرادی از بیست، دویستم بیشتر و از بیست، هفتادم کمتر است.

دانش آموزان با آسیب بینایی شدید: کودکان و دانش آموزان با آسیب بینایی شدید به افرادی اطلاق میشود که فاقد بینایی بوده و یا میزان باقیمانده بینایی آنها علیرغم استفاده از وسایل کمک بینایی به حدی کم و محدود باشد که ایجاب نماید آموزششان از طریق روش های آموزشی ویژه نابینایان و خط بریل صورت پذیرد. حداکثر "حدت بینایی" اصلاح شده چنین کودکان و دانش آموزانی از بیست، دویستم کمتر بوده و یا زاویه دیدشان در بزرگترین قطر از ۲۰ درجه، بیشتر نیست.

دانش آموز با اختلال طیف اوتیسم: دانش آموزی است که در حیطه های ارتباط و تعامل اجتماعی، رفتار و تفکر محدود دارای تفاوت معناداری با گروه همسالان خود است، به میزانی که بر عملکرد آموزشی و اجتماعی وی اثر می گذارد.

دانش آموز با اختلال رفتاری - هیجانی: به دانش آموزانی گفته می شود که در آن پاسخ های رفتاری یا هیجانی آنان در مدرسه به صورت مستمر با هنجارهای پذیرفته شده براساس سن، جنسیت، قومیت یا فرهنگ، تفاوت معنی داری با همسالان خود دارد به گونه ای که بدون داشتن علت آسیب دیدگی هوشی، حسی یا جسمی بر عملکرد تحصیلی، رفتار کلاسی، مراقبت از خود، روابط اجتماعی، سازگاری شخصی و سازگاری شغلی اثر بگذارد.

نواموزان و دانش آموزان با اختلال یادگیری ویژه: نوآموزان و دانش آموزانی که با وجود برخورداری از هوش طبیعی و نداشتن نقایص حسی، آسیب های شدید مغزی و مشکلات شدید عاطفی، اجتماعی، قادر به بهره گیری از امکانات آموزش و پرورش عادی نبوده و در یک یا چند ماده درسی ضعف مشهود داشته باشند.

نوآموزان و دانش آموزان با نقص توجه / بیش فعالی: اختلال نقص توجه- بیش فعالی، اختلالی عصبی-رشدی با مجموعه ای از چندین نشانه از بی توجهی، بیش فعالی یا تکانش گری است که دستکم در دو موقعیت یا بیشتر (مثلاً در خانه، مدرسه، در جمع دوستان یا خویشاوندان و یا در فعالیتهای دیگر) وجود دارند و منجر به آشفتگی و اختلال در عملکرد فردی، تحصیلی، اجتماعی و ارتباطی کودک با سایر همسالان، والدین و معلم می گردد.

نوآموزان و دانش آموزان با آسیب گفتار و زبان: اختلال گفتار و زبان، اختلالی عصبی- رشدی ناشی از مشکلات مداوم در درک، بیان و کاربرد زبان گفتاری و نوشتاری است که در تمام موقعیت ها (مثلاً در خانه، مدرسه، در جمع دوستان یا خویشاوندان و یا در فعالیتهای دیگر) وجود دارد. این اختلال می تواند درک مکالمه و بیان افکار و اندیشه از طریق گفتار و نوشتار را برای کودک دشوار سازد و منجر به آشفتگی و اختلال در عملکردهای فردی، تحصیلی، اجتماعی و ارتباطی او شود.

کلاس مرجع (در آموزش و پرورش استثنایی): اتاق تجهیز شده ای در مدارس پذیرا که در آن، به دانش آموزان با نیازهای ویژه و والدین آنها به صورت فردی یا گروهی، خدمات آموزشی، پرورشی و توانبخشی ارائه می شود.

معلم مرجع: معلم ابتدایی که با استقرار در یکی از مدارس منطقه/ ناحیه آموزشی مسئولیت انجام سطحی از امور غربالگری، تشخیصی و مداخلات آموزشی و توانبخشی اولیه برای دانش آموزان دارای اختلال یادگیری ویژه، نقص توجه-بیش فعالی و مشکلات هیجانی- رفتاری آن مدرسه و مدارس ابتدایی پیرامون محل استقرار خود را زیر نظر مرکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام دارا می باشد.

معلم رابط: معلمی متخصص است که در واحدهای آموزشی عادی (دولتی)، برای پاسخگویی به نیازهای آموزشی و پرورشی کودکان با نیازهای ویژه (دانش آموزان تلفیقی- فراگیر)، از طریق پشتیبانی و همکاری با معلم کلاس، تسهیلات و خدمات آموزشی، پرورشی و توانبخشی ویژه نوآموزان و دانش آموزان با نیازهای ویژه را فراهم می آورد.

اهداف

مهمترین اهداف و رویکردهای مورد نظر در تدوین و اجرای این برنامه، عبارتند از:

۱. افزایش بهره‌وری منابع انسانی
۲. اجرایی کردن بخش‌های مرتبط با سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و مفاد مرتبط با زیرنظام های شش گانه
۳. ارتقاء کیفیت فعالیت‌ها در آموزش و پرورش
۴. توسعه و تعمیق فعالیت‌های برنامه‌ریزی منابع انسانی
۵. جذب حداکثری دانش آموزان لازم‌التعلیم و بازمانده از تحصیل
۶. ساماندهی و بکارگیری بهینه و اثربخش منابع انسانی و توزیع عادلانه آن بین تمام مناطق و نواحی
۷. تقویت شایستگی های حرفه ای و اعتقادی مدیران و معلمان و فراهم آوردن ساز و کارهای اجرائی برای مشارکت فعال و موثر ایشان در برنامه های تربیتی و فعالیت های پرورشی مدارس
۸. برنامه ریزی برای کارآموزی و کارورزی دانشجو معلمان در کنار تربیت معلم و بررسی نظریات جدید تعلیم و تربیت

رویکرد ها و سیاست‌های اجرایی

۱. ارتقاء کیفیت مدارس، **علی‌الخصوص مدارس عادی دولتی، با تأکید بر استفاده بهینه از ظرفیت مدارس شبانه‌روزی و توسعه مدارس روستا مرکزی؛** همچنین توجه ویژه به کلاس‌های چندپایه.
۲. تأمین نیازها از منابع انسانی رسمی و پیمانی موجود، به‌صورت موظف و عنداللزوم غیرموظف از شاغلین و بازنشستگان.
- تبصره: با عنایت به اعلام نهادهای ذیصلاح، تأمین و بکارگیری نیرو به صورت خرید خدمات آموزشی از ابتدای مهرماه ۱۴۰۳ **فاقد وجاهت قانونی و ممنوع بوده و امکان محاسبه آن در فرایند ساماندهی میسر نمی باشد.** تخطی از این بند مصداق **تخلف اداری** بوده و متخلف به مراجع قانونی معرفی میگردد.
۳. سازماندهی بهینه و استفاده کامل از ساعات موظف تمامی نیروهای شاغل؛ همچنین به‌کارگیری حداکثری نیروهای دارای کسر ساعت موظف و به‌تبع آن، کاهش میزان ابلاغ غیرموظف.

۴. سازماندهی منابع انسانی و فضا در دوره های فنی حرفه ای / کاردانش و متوسطه اول / متوسطه دوم نظری، بصورت واحد و یکپارچه با رعایت عدالت در توزیع منابع.
۵. استفاده از سازوکار نقل و انتقالات درون و برون استانی مطابق با ضوابط و قوانین مربوطه، به عنوان یکی از راه های تأمین و تعدیل نیروی انسانی مناطق.
۶. اهتمام به نگهداشت (استمرار خدمت) نیروهای واجد شرایط بازنشستگی با مشوق های لازم به ویژه در مناطقی که با کمبود نیرو مواجه هستند.
۷. استفاده حداکثری از ظرفیت و توانمندی بازنشستگان در تأمین نیازهای آموزش و پرورش و توانمندسازی منابع انسانی در چارچوب قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان مصوب ۱۳۹۵ با اصلاحات بعدی.
۸. استفاده از ضریب اشتغال مثبت شاغلین و بهره گیری حداکثری از ظرفیت و توانمندی بازنشستگان در تأمین نیازهای آموزش و پرورش؛
۹. ممنوعیت مأموریت با حفظ پست سازمانی و با دریافت حقوق از مبدا (به استثنای تکالیف قانونی) و محدودیت در اعطای مأموریت به سایر دستگاهها و تلاش بر بازگشت و استفاده از نیروهای مأمور قبلی
۱۰. اعمال محدودیت در تغییر وضعیت و انتصاب معلمان در مشاغل دیگر به ویژه کادر اداری
۱۱. مدیریت تعداد کلاس های دایر در بخش دولتی، در مناطق شهری و روستایی، بر پایه سیاست های راهبردی «توجه ویژه به مناطق کمتر توسعه یافته» و «ساماندهی وضعیت کلاس های کم جمعیت»، ادغام کلاس های کم جمعیت هم پایه در یک مدرسه؛ همچنین تجمیع کلاس های تک پایه کم جمعیت و تشکیل کلاس های چندپایه.
۱۲. توزیع متوازن دانش آموزان دوره متوسطه دوم بخش دولتی و غیردولتی، در شاخه ها و رشته های مختلف، با رویکرد توسعه آموزش های فنی و حرفه ای و کاردانش (شهری و روستایی).
۱۳. پیگیری برنامه توسعه آموزش و پرورش استثنایی، بر اساس دستورالعمل های ابلاغی وزارت متبوع. رعایت سقف اعتبارات و مقررات مرتبط.
۱۴. تربیت و آموزش معلمان در قالب دوره های ضمن خدمت مصوب مبتنی بر مهارت های چندگانه، جهت پوشش تحصیلی دانش آموزان استثنایی در کلاس های چندپایه و دانش آموزان تلفیقی- فراگیر.
۱۵. توسعه آموزش های پیش دبستانی، مخصوصاً در مناطق دو زبانه، روستایی، عشایری و کمتر توسعه یافته، بر اساس دستورالعمل های ابلاغی وزارت متبوع و رعایت سقف اعتبارات و مقررات مرتبط.
۱۶. بروزرسانی فرآیند سامانه ها، به منظور اعمال کنترل و نظارت دقیق بر اجرای قوانین و ضوابط ساماندهی کاهش تراکم کلاس های پرجمعیت.
۱۷. تفویض بیشتر اختیارات و افزایش مشارکت سطوح اجرائی در نظام تصمیم سازی و تصمیم گیری.
۱۸. اولویت قطعی بکارگیری نیروی انسانی در گروه معلم (کلاس درس) به منظور بهینه سازی منابع انسانی.
۱۹. مدیریت منابع انسانی مبتنی بر آمایش سرزمینی و تحصیلی و مقتضیات بومی و محلی.
۲۰. نیازسنجی، ساماندهی و تخصیص منابع انسانی، متناسب با محیط های متنوع آموزشی، مشاغل، رشته ها و نیاز واقعی آموزش و پرورش، با تأکید بر شاخص های ترکیبی به ویژه "تعداد کلاس های درس دایر و دانش آموزان".
۲۱. ساماندهی منابع انسانی، با رویکرد ثبات بخشی و تقلیل نسبت نیروهای اداری به کارکنان آموزشی، طراحی سازوکارهای افزایش بهره وری منابع انسانی، با تأکید بر ساماندهی کلاس ها و مدارس کم جمعیت و پرجمعیت با رویکرد توسعه و تقویت مدارس شبانه روزی و طرح روستا مرکزی، به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته، بر اساس شاخص های مصوب.
۲۲. استقرار نظام دوری در ساماندهی معلمان دوره اول ابتدایی؛

بخش دوم

ضوابط سازماندهی دانش آموز

کلاس و مدرسه

بر مبنای سیاست کاهش تمرکز و تفویض اختیار به سطوح اجرایی و با عنایت به تفاوت‌های مناطق از نظر پراکندگی جغرافیایی، شرایط اقلیمی، فرهنگی و اجتماعی، تراکم دانش‌آموزی، نسبت دانش‌آموز به گروه معلم، تعداد نیروهای موظف، غیرموظف و...، و به منظور سازماندهی بهینه کلاس‌ها و دانش‌آموزان و افزایش بهره‌وری منابع انسانی موجود، تا حد ممکن، سیاست‌گذاری اجرایی و اتخاذ تصمیم در برخی از امور این شیوه‌نامه، بر عهده کارگروه استان است.

ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در مدارس عادی - دولتی

در صورت مواجهه مناطق آموزشی با کمبود نیرو (اختصاص ساعت غیرموظف)، کلاس‌های چندپایه در مدارس روستایی، عشایری و شهری مطابق ضوابط جدول شماره (۱-۲) سازماندهی می‌شوند:

جدول (۱-۲): تعیین ظرفیت کلاس بندی دانش‌آموزان در کلاس‌های چندپایه

ردیف	تعداد دانش‌آموزان مدرسه				مدیرآموزگار	تعداد آموزگار	تعداد کلاس
	دو پایه	سه و چهار پایه	پنج پایه	شش پایه			
۱	تا ۲۵ نفر	تا ۲۰ نفر	تا ۱۵ نفر	تا ۱۰ نفر	۱	-	۱
۲	تا ۴۰ نفر		تا ۳۰ نفر	تا ۲۵ نفر	۱	۱	۲
۳	تا ۶۰ نفر				۱	۲	۳
۴	تا ۷۵ نفر				۱	۳	۴
۵	تا ۸۵ نفر				۱	۴	۵

ضوابط کلاس بندی فوق در مدارس روستایی عشایری و مدارس شهرهای کوچک (روستا، شهرهایی که طی سال‌های اخیر از روستا به شهر تبدیل شده‌اند) اعمال می‌گردند.

در کلاس‌های سه پایه و بیشتر، ساعات آموزش هفتگی مطابق شیوه‌نامه شماره ۲۳۲۶۲۱/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۲۱ افزایش می‌یابد و به تناسب آن، به مدیر آموزگار (معاون آموزگار) و معلمان این کلاسها، حق التدریس پرداخت خواهد شد. مدیرآموزگار موظف است برنامه عملیاتی این جدول را در ساعت غیرموظف تهیه و به راهبران آموزشی جهت تایید ارائه نماید. راهبران آموزشی و تربیتی و کارشناس آموزش ابتدائی منطقه مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این برنامه را به عهده دارند. ضمناً صدور ابلاغ غیرموظف چند پایه صرفاً برای همان آموزگار پایه امکان پذیر است. و صدور ابلاغ برای سایر افراد ممنوع است.

جدول (۲-۲): جدول تخصیص ساعات غیرموظف برای تدریس معلمان کلاس‌های چند پایه

تعداد پایه	ساعات آموزشی اضافه شده بازای تعداد پایه	سقف تعداد دانش آموز در کلاس	ساعات آموزشی اضافه شده به ازای تعداد دانش آموز مازاد بر حد نصاب			
			۱ ساعت	۲ ساعت	۳ ساعت	۴ ساعت
(تعداد پایه مبنا) سه پایه	۰	۱۵	۱۹-۱۶	۲۲-۲۰	۲۵-۲۳	۲۶ نفر و بالاتر
چهارپایه (یک پایه اضافه)	۲	۱۲	۱۴-۱۳	۱۶-۱۵	۱۸-۱۷	۲۰-۱۹
پنج پایه (دو پایه اضافه)	۳	۱۱	۱۳-۱۲	۱۵-۱۴	۱۷-۱۶	۲۰-۱۸
شش پایه (سه پایه اضافه)	۴	۱۰	۱۲-۱۱	۱۴-۱۳	۱۶-۱۵	۲۰-۱۷

ضوابط تشکیل و استمرار مدارس عادی دولتی و حداکثر تعداد دانش آموز در کلاس دوره های مختلف تحصیلی، به شرح جدول ذیل می باشد، لازم به ذکر است سقف تعداد کلاس دوره های تحصیلی براساس قرار داد توسعه سنواتی مناطق / نواحی به تفکیک واحدهای آموزشی مشخص خواهد شد:

جدول (۳-۲): تعیین ظرفیت کلاس بندی دانش آموزان تک پایه

دوره تحصیلی	حد نصاب تشکیل مدرسه	حد نصاب فعالیت مدرسه (مستقل)	حداقل تعداد دانش آموز در کلاس (تک پایه) روستایی	حداقل تعداد دانش آموز در کلاس شهری حداکثر دانش آموز در کلاس تک پایه رشته	حداقل تعداد دانش آموز در کلاس شهری
ابتدایی	--	--	۱۲	۲۲	۳۴
ابتدایی اول	--	--	۱۲	۲۲	۳۴
ابتدایی دوم	--	--	۱۲	۲۲	۳۴
متوسطه اول	۷۵	۶۰	۱۲	۲۰	۳۶
متوسطه دوم نظری	۷۵	۶۰	۱۲	۱۴	۳۶
متوسطه دوم فنی و کاردانش	۵۰		۱۰	۱۳	۲۸
شبهانه روزی دبیرستان	۸۰	۵۰	۱۸	۱۸	۳۶
شبهانه روزی هنرستان			۱۳	۱۳	۲۸

توضیحات:

- حد نصاب استمرار فعالیت مدارس مستقل صرفاً به جهت جلوگیری از انحلال آموزشگاه و محروم شدن دانش آموزان از تحصیل می باشد. معیناً تخصیص مدیر مستقل به واحدهای مذکور با رعایت حد نصاب تشکیل مدرسه مجاز می باشد.
- ضوابط و مقررات تاسیس مدارس عشایری برابر سی وهفتمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۶ می باشد.
- به جز در مورد حدنصاب تشکیل مدارس شبهانه روزی، در سایر موارد، کارگروه استان در شرایط خاص و متناسب با کمیت نیروی انسانی، وضعیت فضا و امکان دسترسی دانش آموزان به مدارس دیگر می تواند:
 - ❖ حد نصاب استمرار فعالیت مدرسه را تا ۲۵ درصد کاهش دهد.
 - ❖ حداقل تعداد دانش آموز در کلاس را تا ۲۵ درصد کاهش دهد.
 - ❖ حداکثر تعداد دانش آموز در کلاس را تا ۱۵ درصد افزایش دهد.
- در این صورت ضروری است موارد مصوب شده فوق، با توجه به سطح دسترسی داده شده به استان و منطقه، در سامانه های ذیربط مشخص و اعمال گردد تا محاسبات لازم برای تخصیص نیرو صورت پذیرد.
- دایر نمودن کلاس درس با نرم بالاتر از ۳۸ نفر ممنوع بوده و در شرایط خاص ناشی از کمبود فضای آموزشی با تایید کارگروه توسعه مدیریت استان امکان پذیر است.
- استمرار فعالیت مدارس متوسطه، با تعداد دانش آموزان کمتر از حد نصاب اعلام شده در جدول (۳-۲) مشروط به عدم دسترسی به مدرسه شبهانه روزی امکان پذیر خواهد بود. در این صورت، یکی از دبیران یا هنرآموزان مدرسه، ضمن کاهش ۱۲ ساعت از تدریس موظف هفتگی، به صورت تمام وقت، به عنوان معاون دبیر یا معاون هنرآموز انجام وظیفه می کند.
- در شاخه فنی حرفه ای و کاردانش تشکیل کلاس با ماهیت کارگاهی با تعداد ۱۵ نفر هنرجو در یک کلاس کارگاهی امکان پذیر است. در صورتی که تعداد هنرجویان به ۲۳+۱ نفر برسد، تفکیک کلاس مذکور به دو گروه عملی میسر خواهد بود. مورد تاکید است ترتیبی اتخاذ گردد تا در رشته های دارای دو کلاس درس، کلاس دوم پس از حد نصاب کلاس اول تشکیل شود. بدیهی است اعلام نیاز هنرآموز دوم برای این گروه از کلاس ها منوط به رسیدن تعداد دانش آموزان کلاس اول به حد نصاب می باشد.

- تشکیل کلاس کارگاهی کمتر از حدنصاب در طرح برون سپاری و هنرستان های وابسته و جوار (عدم تخصیص نیروی هنرآموز) ، مشروط به تجمیع دروس غیرکارگاهی با هنرجویان سایر رشته ها و تشکیل یک کلاس بالامانع است.
- برگزاری دروس عمومی و تخصصی مشترک رشته بصورت تجمیعی برای کلاس های زیرحدنصاب در دوره تحصیلی متوسطه دوم (نظری، فنی و حرفه ای، کاردانش) در دروس مذکور الزامی می باشد.
- هر دانش آموز استثنایی مشمول طرح تلفیقی در مدارس عادی، اعم از آسیب بینایی و آسیب شنوایی (شدید و خفیف)، جسمی - حرکتی (شدید و خفیف)، طیف اتیسم با هوشبهر عادی از حیث شمارش در کلاس ها، برای رعایت حدنصاب، حداکثر و ...، معادل ۳ دانش آموز به شمار می آید. (افزایش کلاس های مذکور به شرط رعایت سرجمع کلاس توافق شده در قرارداد توسعه سنواتی امکان پذیر است).
- در صورت کاهش آمار دانش آموزان مدرسه، از حدنصاب های مذکور، هیچ دانش آموزی نباید بر اثر اعمال این سیاست، از تحصیل باز بماند و سازماندهی دانش آموزان در مدارس روستا مرکزی یا شبانه روزی ضروری است.
- به منظور اجرای توسعه سنواتی آموزش متوسطه، در شاخه ها و رشته های پایه دهم متوسطه دوره دوم، سهم هر منطقه در هر شاخه و رشته، از سوی معاونت متوسطه وزارت (با رعایت شاخص های مندرج در قوانین و مقررات مربوط) تعیین و سهم فنی حرفه ای در پایه دهم مدارس دولتی در قرار داد توسعه سنواتی مناطق و نواحی لحاظ می گردد.
- با عنایت به لزوم مدیریت بهینه منابع انسانی و به منظور استمرار فعالیتهای کلاسهای میان پایه کمتر از حد نصاب دوره تحصیلی متوسطه دوم (نظری، فنی و حرفه ای و کاردانش) ضروری است به گونه ای برنامه ریزی گردد که بعد از دریافت مجوزهای لازم از سوی ستاد در سامانه های مرتبط، دروس عمومی و تخصصی مشترک به صورت تجمیعی برگزار گردد.
- در مناطقی که کمبود نیرو (اختصاص غیرموظف) موضوعیت دارد، تشکیل کلاس های کم جمعیت هم پایه و قابل ادغام، در یک مدرسه؛ ممنوع است.
- چنانچه مجموع کلاس های درس دایر شده در یک فضای دو نوبته، از یک دوره تحصیلی و یک جنس، در دو نوبت، مساوی یا کمتر از تعداد کلاس کالبدی فضا باشد، دایر نمودن آموزشگاه نوبت دوم در آن فضا مجاز نیست. در این خصوص، کارگروه استان، بر روند دو نوبته شدن مدارس مناطق تابعه، نظارت خواهد کرد.

ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در دوره های تحصیلی آموزش و پرورش استثنایی

گروه های تحت پوشش آموزش و پرورش استثنایی در تمامی دوره های تحصیلی

آموزش و پرورش نوآموزان و دانش آموزان استثنایی، در دوره های پیش از دبستان، ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم (نظری، فنی حرفه ای و کاردانش)، متوسطه اول پیش حرفه ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه با تأکید بر آموزش های ویژه و مهارت های حرفه ای می باشد. با عنایت به بند ۳ از ماده ۲ کلیات اساسنامه سازمان آموزش و پرورش استثنایی، گروه بندی وضعیت های مختلف نوآموزان و دانش آموزان استثنایی به شرح ذیل می باشد؛ که به صورت تفکیک شده، جهت استفاده در تراز نیروی انسانی، در سامانه جامع منابع انسانی لحاظ می گردد.

گروه استثنایی	پیش از دبستان	ابتدایی	متوسطه اول	متوسطه اول پیش حرفه ای	متوسطه دوم	دوم متوسطه کاردانش خاص
آسیب شنوایی	بدو تشخیص تا ۴ سالگی آمادگی ۲ و ۱	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد
آسیب بینایی						
معلول جسمی - حرکتی						
اختلال طیف اتیسم با هوشبهر عادی / دیرآموز						
چند معلولیتی با هوشبهر عادی / دیرآموز						
با اختلال رفتاری - هیجانی						
چند معلولیتی با کم توانی ذهنی	بدو تشخیص تا ۴ سالگی ۴ - ۶ سال آمادگی ۱ و ۲	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد
کم توان ذهنی						
اختلال طیف اتیسم با کم توانی ذهنی						

دورهٔ پیش از دبستان: دوره پیش از دبستان در آموزش و پرورش استثنایی یک دوره رسمی و الزامی است. آموزش دورهٔ پیش از دبستان نوآموزان استثنایی، شامل دو برنامه است:

۱. پیش از دبستان نوآموزان با هوشیهر عادی:

الف- از بدو تشخیص تا چهار سال

ب- آمادگی پایهٔ ۱ و ۲

۲. پیش از دبستان نوآموزان با کم توانی ذهنی:

الف- از بدو تشخیص تا چهار سال

ب- چهار تا شش سال

ج- آمادگی ۱ و ۲

تبصره ۱: آموزش بدو تشخیص تا چهارسالگی، مبتنی بر ارائه خدمات مشاوره‌ای به والدین و توانبخشی به کودکان است. در طول دورهٔ پیش از دبستان، والدین بر اساس دستورالعمل‌های اجرایی ارسالی از سوی سازمان استثنایی، از آموزش نظام‌دار برخوردار می‌شوند.

تبصره ۲: اولویت کدگذاری پست‌های سازمانی در مدارس استثنایی ترکیبی (حداقل دو گروه استثنایی)، با گروهی است که بالاترین آمار دانش‌آموزی را دارد.

تبصره ۳: تشکیل کلاس در دوره پیش از دبستان می‌تواند به صورت مستقل یا ضمیمه مدارس ابتدایی استثنایی انجام شود.

تبصره ۴- دانش آموزان تلفیقی میتوانند از خدمات توانبخشی و مشاوره مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی و تربیتی، استفاده نمایند.

سازماندهی فضا و مدارس استثنایی

۱. باستناد بند ۵ بخشنامه ۱۴۰۳/۳۳۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۷ هرگونه تغییر در استفاده از فضای مراکز و مدارس آموزش و پرورش استثنایی در سطح استان و مناطق، اعم از تغییر در نوع مدرسه از استثنایی به عادی و سایر موارد، ممنوع می‌باشد و در موارد خاص با هماهنگی ادارهٔ آموزش و پرورش استثنایی استان و تأیید سازمان آموزش و پرورش استثنایی امکان‌پذیر خواهد بود.

۲. جابجایی، انحلال و تأسیس اماکن و فضاهای فرهنگی، ورزشی، توان‌بخشی، مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده دانش‌آموزان با نیازهای ویژه و ... استثنایی صرفاً با مجوز کتبی سازمان آموزش و پرورش استثنایی و هماهنگی مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امور اداری امکان‌پذیر است.

۳. تأسیس مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده دانش‌آموزان با نیازهای ویژه بر اساس شیوه‌نامهٔ مربوط، با درخواست اداره آموزش و پرورش استثنایی استان و پس از بررسی موضوع و تأیید سازمان آموزش و پرورش استثنایی توسط دفتر مرکزی انجمن اولیاء و مربیان وزارت متبوع صورت می‌پذیرد.

۴. صدور مجوز توسعه مرکز دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه بر اساس شیوه‌نامه تأسیس پس از بررسی و تصویب موضوع در کارگروه استان و تأیید سازمان استثنایی صورت می‌پذیرد.

تبصره: ایجاد، توسعه و جابه‌جایی رشته در دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، به شرط تأمین نیرو (اعم از موظف و غیرموظف)، با هماهنگی و تصویب کارگروه استان و تأیید سازمان استثنایی امکان‌پذیر است.

۵. ایجاد هنرستانهای فنی و حرفه‌ای، کاردانش و دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه در نوبت دوم، با توجه به ساعات کار این مراکز، ممنوع است.

۶. توسعه و تأسیس مدارس شبانه‌روزی استثنایی، با درخواست اداره آموزش و پرورش استثنایی استان، تصویب کارگروه استان و اخذ مجوز کتبی از سازمان استثنایی میسر است.

۷. صدور مجوز مرکز جامع سنجش، آموزش توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی - تربیتی پس از موافقت قطعی از سوی سازمان آموزش و پرورش استثنایی و اعلام آن به اداره آموزش و پرورش استثنایی استان و در صورت تأمین اعتبار و تجهیزات مورد نیاز میسر است.

۸. اولویت تشکیل کلاس‌های درس استثنایی، در نوبت اول خواهد بود. در صورتی که فضای فیزیکی مدرسه، امکان تشکیل همهٔ کلاس‌ها در نوبت اول را ندهد، تشکیل کلاس در نوبت دوم، با موافقت ادارهٔ آموزش و پرورش استثنایی و تأیید کارگروه استان، بلامانع است.

۹. مدارس آموزش و پرورش استثنایی در تمام دوره‌های تحصیلی بر اساس ضوابط و درجه‌بندی مصوب مدارس در چهار درجه تشکیل می‌شود.

۱۰. استمرار فعالیت مدارس ابتدایی که کمتر از ۲۵ نفر دانش‌آموز دارند، در صورت وجود نیروی مدیرآموزگار و تأیید کارگروه استان، به صورت کلاس چندپایه و چند گروه استثنایی بلامانع است.
۱۱. مواد درسی وساعات کارهفتگی مدارس استثنایی در دوره‌های پیش از دبستان و ابتدایی، به صورت ۲۵ جلسه‌ای خواهد بود.
۱۲. به مراکز جامع سنجش، آموزش توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی- تربیتی یک نفر معاون اجرایی جهت انجام امور اجرایی مربوط به مراکز تخصیص یابد.
۱۳. تشکیل کلاس‌های دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای و دوم متوسطه کار دانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه در مدارس ابتدایی منوط به اخذ مجوز از اداره آموزش و پرورش استثنایی استان با رعایت تمامی مقررات مربوط مجاز می‌باشد.
۱۴. در صورت ضرورت و نبود مدرسه استثنایی کلاس دانش‌آموزان استثنایی در روستا که تا نزدیکترین مدرسه استثنایی بیش از ۳۵ کیلومتر فاصله داشته باشد به صورت ضمیمه مدرسه عادی با حداقل ۳ نفر و رعایت تراکم استانی بلامانع است.
۱۵. ارائه خدمات توانبخشی و مشاوره به نوآموزان با اختلال طیف اتیسم، در سطح بدو تشخیص تا ۴ سال، به صورت انفرادی است و آموزگار به کلاس تخصیص نمی‌یابد.

سازماندهی کلاس‌های درس استثنایی

تشکیل کلاس‌های درس با حداقل و حداکثر تعداد نوآموز و دانش‌آموز در دوره‌های مختلف تحصیلی و گروه‌های استثنایی، بر اساس تبصره ذیل ماده ۴ از فصل دوم آیین‌نامه اجرایی آموزش و پرورش استثنایی و مطابق جدول شماره (۲-۵) می‌باشد.

جدول (۲-۵). حداقل و حداکثر تعداد نوآموز و دانش‌آموز در دوره‌های مختلف تحصیلی و گروه‌های استثنایی

گروه استثنایی	دوره تحصیلی		پیش از دبستان		ابتدایی	متوسطه اول و متوسطه اول پیش حرفه‌ای	متوسطه دوم و دوم متوسطه کار دانش خاص
	زیر ۶ سال	آمادگی	۵-۳	۶-۳			
آسیب شنوایی	۷-۴	۹-۶	۱۱-۶	۱۱-۶	۱۱-۶	۱۱-۶	۱۱-۶
آسیب بینایی	۷-۴	۹-۶	۱۱-۶	۱۱-۶	۱۱-۶	۱۱-۶	۱۱-۶
کم توان ذهنی	۷-۴	۹-۶	۱۱-۶	۱۱-۶	۱۱-۶	۱۱-۶	۱۱-۶
معلول جسمی - حرکتی	۵-۳	۵-۳	۵-۳	۷-۴	۵-۳	۷-۴	۷-۴
چند معلولیتی	۵-۳	۵-۳	۵-۳	۶-۳	۵-۳	۶-۳	۶-۳
اختلال‌های رفتاری - هیجانی	۵-۳	۵-۳	۵-۳	۷-۴	۵-۳	۷-۴	۷-۴
اختلال طیف اتیسم	۴-۳	۴-۳	۴-۳	۶-۳	۴-۳	۶-۳	۶-۳

الف- کلاس‌های چند پایه برای گروه‌های آسیب دیده شنوایی، آسیب دیده بینایی و کم توان ذهنی در تمامی دوره‌های تحصیلی با حداقل ۴ و حداکثر ۷ دانش‌آموز تشکیل می‌شود.

تبصره: در سازماندهی کلاس‌ها میزان شدت معلولیت دانش‌آموزان در نظر گرفته شود. معلولیت‌های شدید با حداقل و معلولیت‌های خفیف با حداکثر نرم‌های مربوطه، تعداد دانش‌آموزان کلاس تعیین گردد.

ب- کلاس‌های چند پایه، برای گروه‌های چند معلولیتی، جسمی-حرکتی، اختلال‌های هیجانی-رفتاری با حداقل ۳ و حداکثر ۵ دانش‌آموز و اختلال طیف اتیسم حداقل ۳ و حداکثر ۴ دانش‌آموز، تشکیل می‌گردد.

ج - تشکیل کلاس چند پایه، با بیش از سه پایه تحصیلی، ممنوع است.

تبصره: مدارس محروم از جمله مدارس روستایی از این مقوله مستثنی گردند.

د- در صورتی که تعداد دانش‌آموزان هر گروه به حدنصاب برسد، تشکیل کلاس‌های مستقل، برای هر یک از گروه‌ها، الزامی است.

ه- در صورت تشکیل بیش از یک کلاس مستقل، علاوه بر پست مدیرآموزگار، به ازای هر کلاس اضافه، یک پست آموزگار در نظر گرفته خواهد شد.

و- در صورتی که دانش‌آموز چند معلولیتی، اختلال رفتاری - هیجانی و اختلال رشدی فراگیر طیف اتیسم در کلاس تک معلولیتی جایدهی شود، کلاس با حداقل تعداد گروه مربوط تک معلولیتی قابل تشکیل است.

ز - تشکیل کلاس با تعداد کمتر از حد نصاب مندرج در جدول فوق، مشروط بر حفظ میانگین تراکم دانش‌آموز در سطح استان، پس از موافقت اداره آموزش و پرورش استثنایی و تأیید کارگروه استان مجاز است.

ح- تشکیل کلاس چند پایه در دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، پس از موافقت اداره آموزش و پرورش استثنایی استان بلامانع است.

تبصره: تشکیل کلاس چندپایه در دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه مشروط به یکسان بودن رشته‌های مهارتی، پس از موافقت اداره آموزش و پرورش استثنایی مجاز می‌باشد.

ط- تشکیل کلاس‌های استثنایی، بر اساس تعداد گروه و پایه، مطابق جدول شماره ۲-۶ خواهد بود.

جدول ۲-۶. تعداد گروه و پایه

ردیف	تعداد گروه	پایه	وضعیت
۱	یک گروه	چند پایه	صحیح
۲	چند گروه	در یک پایه	بلامانع
۳	دو گروه	چند پایه	با مجوز اداره آموزش و پرورش استثنایی استان بلامانع است
۴	چند گروه	چند پایه	مجاز نیست

بخش سوم

ضوابط و مقررات به کارگیری نیرو

مقررات عام

مقررات عام

۱. بر اساس قوانین و مقررات جاری حاکم از جمله؛ بند ب و ج تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ و ماده ۶ ضوابط اجرائی آن هر نوع به کارگیری نیروی جدید که ایجاد تعهد استخدامی بر آن مترتب باشد، تحت هر عنوان، ممنوع بوده و پرداخت هرگونه وجه، به هر میزان، به اینگونه نیروها مجاز نیست و مدیران کل و رؤسای آموزش و پرورش مناطق و شهرستان ها در قبال آن مسئولیت دارند.

۲. برقراری هر نوع رابطه شغلی مستقیم و هرگونه پرداخت از محل اعتبارات دولتی در واحدهای سازمانی رفاهی و درمانی یا بکارگیری نیرو تحت عناوین انجمن، فوق برنامه خارج از ضوابط قانونی روزمزدی و... در واحدهای آموزشی و پرورشی ممنوع است و مسئولیت بکارگیری و پرداخت هزینه های احتمالی و پاسخگویی به نهادهای نظارتی به عهده متخلفین خواهد بود. لذا صدور هر نوع ابلاغ و گواهی انجام کار برای افرادی که رأساً از طریق مدارس و مراکز غیردولتی تحت نظارت مرتبط با آموزش و پرورش، نظیر مهدهای کودک و پیش دبستانی های غیردولتی، درمانگاه ها و کلینیک های فرهنگیان، باشگاه ها و خانه های معلم، مراکز مشاوره و راهنمایی خانواده، مدارس آموزش از راه دور، انجمن های اولیاء و مربیان مدارس، مراکز آموزش بزرگسالان و نظایر آنها، به کار گرفته می شوند و نیز پرداخت هرگونه وجهی به صورت مستقیم و غیرمستقیم به عنوان حق التدریس، خرید خدمات یا حق الزحمه، از منابع دولتی به افراد یاد شده، توسط مدارس و ادارات آموزش و پرورش ممنوع بوده و تخلف محسوب می شود.

۳. **تخصیص نیرو به تمامی فعالیت هایی که انجام آن مستلزم به کارگیری نیرو به صورت موظف یا غیرموظف باشد، صرفاً در چارچوب ضوابط و مقررات این شیوه نامه مجاز است و تمامی ضوابط و شیوه نامه های قبلی در خصوص به کارگیری نیروی انسانی، لغو و بلااثر میگردد. در صورت هرگونه تغییر در ضوابط این شیوه نامه تغییرات به صورت رسمی به اطلاع خواهد رسید. همچنین اختصاص نیرو خارج از مفاد شیوه نامه به منزله تعهد مازاد بر ذمه دولت تلقی و تخلف محسوب می شود و مسئولیت این مهم برعهده ی مدیران و رؤسای آموزش و پرورش می باشد.**

۴. در هنرستان های فنی و حرفه ای و کاردانش، به کارگیری نیروهای غیرمتخصص در پستهای مدیر جدیدالانتصاب، معاون فنی- مهارتی، استادکار و سرپرست بخش ممنوع بوده و تخصیص نیرو به این فعالیتها، صرفاً با رشته شغلی هنرآموز امکانپذیر است. در هنرستان های تخصصی دارای تک رشته تربیت بدنی در صورت عدم وجود هنرآموز تخصصی با اخذ مجوز موردی از معاونت آموزش متوسطه استفاده از رشته شغلی دیگر بلامانع خواهد بود. مدیر، معاون فنی- مهارتی و سرپرست بخش جدیدالانتصاب باید دارای مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی لیسانس باشند.

۵. با توجه به اینکه اولویت قطعی تأمین نیروی انسانی در گروه معلم و مدیران واحد های سازمانی دولتی (مدارس) می باشد، تخصیص نیرو به دیگر فعالیت ها صرفاً پس از اتمام سازماندهی مدارس و سپس تأمین مدیران واحدهای سازمانی پژوهشسراها، کانون های فرهنگی و تربیتی، مجتمع های ورزشی، دارالقران ها و مراکز جامع "سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی- تربیتی" در سر جمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ مجاز می باشد.

۶. به کارگیری نیروی حق التدریس آزاد و آموزش دهنده نهضت سوادآموزی جدید ممنوع و تخلف محسوب میشود.

۷- ایجاد هرگونه بارمالی ناشی از ضوابط جدید و نیروبری در استان صرفاً در سقف تفاهم نامه توسعه سنواتی منعقد قابل پذیرش خواهد بود.

مقررات اختصاص نیرو به فعالیت های مختلف

الف / فعالیت های معاونت های آموزش ابتدایی و متوسطه

۱- عنوان فعالیت: مدیر

مدیر واحدهای آموزشی برای مدارس دولتی، طبق ضوابط مربوط و از نیروهای موظف و غیرموظف در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ تأمین می شود.

تبصره: به عوامل اجرایی هنرستانها مدیر و معاون و ... که دارای کلاس دارای تکمیل ظرفیت در خارج از ساعات آموزشی مصوب می باشند، بر اساس تایید معاونت آموزش متوسطه و برابر شرایط مندرج در شیوه نامه ای که با هماهنگی مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری و دفتر برنامه، بودجه و تامین منابع متعاقباً ارسال خواهد شد پس از ثبت ابلاغ در سامانه مدیریت منابع انسانی اضافه کار ساعتی تعلق خواهد گرفت.

۲- عنوان فعالیت: معاون آموزشی، فنی - مهارتی، پرورشی و تربیت بدنی، فناوری و اجرایی

معاون واحدهای آموزشی برای هر یک از مدارس دولتی، طبق ضوابط این شیوه نامه از نیروهای موظف رسمی و پیمانی در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ قابل تأمین است. ضمناً با عنایت به کمبود نیروی انسانی و با توجه به وظایف و مسئولیت های مدیر واحد آموزشی مندرج در طرح طبقه بندی مشاغل معلمان کشور ضروری است به گونه ای برنامه ریزی گردد که کلیه معاونین آموزشی، پرورشی، فنی و مهارتی و هوشمندسازی، عمومی و معاون اجرایی به جز دفترداران سابق که به سمت معاون اجرایی تغییر سمت یافته اند به میزان ۶ ساعت در هفته به تدریس موظف در مدارس بپردازند.

تبصره ۱: صدور ابلاغ غیرموظف برای مدیران و معاونین مدارس در همان نوبت فعالیت موظف آن ها ممنوع می باشد.

تبصره ۲: توصیه می گردد ساعت تدریس معاونین در گروه های تدریس مرتبط با مدرک تحصیلی آنها باشد.

تبصره ۳: پرداخت حقوق نوبت دوم مدیران، معاونین و نیروهای خدماتی برابر ابلاغ صادر شده در سامانه مدیریت منابع انسانی

بصورت ماهانه به همراه حقوق ماهانه انجام خواهد پذیرفت.

۳- عنوان فعالیت: آموزگار ابتدایی

در مدارس ابتدایی به ازای هر کلاس، ۲۴ ساعت نیروی آموزگار اختصاص می یابد که ۲ ساعت از آن مربوط به درس تربیت بدنی می باشد. در صورت ساماندهی آموزگار پایه به صورت تمام وقت ۲۴ ساعت تدریس دو ساعت مربوط به درس تربیت بدنی نیز به عهده آموزگار پایه می باشد.

تدریس دو ساعت مربوط به درس تربیت بدنی در صورت وجود نیروی موظف تربیت بدنی و صرفاً برای آموزگاران درس تربیت بدنی و برای کلاس هایی که آموزگار پایه آن از محل غیرموظف تامین گردیده است امکان پذیر است.

• با عنایت به لغو ایجاد ابلاغ موقت، بکارگیری سایر دبیران تربیت بدنی در دوره تحصیلی ابتدایی در صورت عدم وجود حق التدریس در درس تربیت بدنی در سایر دوره های تحصیلی و صرفاً در کلاس هایی که تامین نیروی آن از محلی به غیر از نیروی موظف است، امکان پذیر می باشد. در صورت مازاد بودن آموزگاران تربیت بدنی و عدم وجود غیر موظف در سایر دوره های تحصیلی در درس تربیت بدنی می بایست این افراد در کلاس درس پایه بکارگیری شود.

در خصوص تقلیل ساعت آموزشی برای آموزگاران در دوره تحصیلی ابتدایی در صورت وجود نیروی کسر ساعت موظف در منطقه اولویت در بکارگیری نیروی مازاد، سپس تدریس عوامل اجرایی و در صورت عدم وجود موارد مذکور به صورت غیرموظف و برای آموزگار همان پایه لحاظ

گردد. لازم به ذکر است در صورت استفاده از تقلیل ساعت آموزشی معلمان در مدارس ابتدایی، می بایست ترتیبی اتخاذ گردد که دانش آموزان در هیچ روزی از هفته بدون معلم نبوده و این مهم منجر به تعطیلی کلاس درس و یا حذف آموزش در روز مذکور نگردد.

با توجه به عدم امکان تفکیک ۲ ساعت درس تربیت بدنی در کلاس چند پایه، بکارگیری آموزگار تربیت بدنی صرفاً برای ۲ ساعت تربیت بدنی در کلاس چندپایه ممنوع است.

باعنایت به استقرار نظام دوری توصیه می شود، با هماهنگی معاونت آموزش ابتدائی ساماندهی نیروی انسانی حداقل ۳۰٪ از کلاس های دوره اول ابتدائی با افراد دارای شرایط استقرار در این نظام ارتقا به پایه بالاتر با دانش آموزان صورت پذیرد. لازم به ذکر است انجام این فرایند الزامی نبوده و اجرای آن مشروط بر این است که منجر به ایجاد کلاس بدون معلم نگردد.

تبدیل وضعیت، تغییر پست و به کارگیری آموزگاران دوره ابتدائی در سایر مشاغل و دوره های تحصیلی ممنوع و در موارد استثناء صرفاً با مجوز معاونت ابتدائی استان امکان پذیر می باشد.

۴- عنوان فعالیت: دبیر و هنرآموز متوسطه

نیروی آموزشی دبیرستان ها و هنرستان ها در متوسطه اول و دوم، مطابق جدول دروس هفتگی، از جمع نیروهای موظف و عنداللزوم غیرموظف اختصاص می یابد.

تبصره ۱: صدور ابلاغ هنرآموز برای استاندارد/ استاندارهای دروس تخصصی رشته های مهارتی شاخه کاردانش که بصورت برون سپاری اجرا می شوند ممنوع است. لازم به ذکر است به ازای ساعت استاندارد برون سپاری شده، از ساعت نیاز رشته مورد نظر در پست های هنرآموز، استادکار و سرپرست بخش کسر خواهد شد.

تبصره ۲: در صورت تامین اعتبار لازم از سوی دفتر برنامه بودجه و تامین منابع نیروی آموزشی درس کارآموزی/کارورزی هنرستانها که بصورت جمعیتی در تابستان اجرا می گردد مطابق شیوه نامه ارسالی از سوی معاونت آموزش متوسطه تامین می گردد.

لازم به ذکر است صدور ابلاغ در زیرسامانه مدیریت منابع انسانی الزامی می باشد.

۵- عنوان فعالیت: استادکار و سرپرست بخش

نیروی مورد نیاز این فعالیت در هنرستان های فنی و حرفه ای و کاردانش، از محل نیروهای موظف رسمی و پیمانی و صرفاً دارای رشته شغلی هنرآموزی پس از تکمیل نیروی هنرآموز، برابر ضوابط و در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ قابل تخصیص است.

• **استادکار:** به ازای هر ۳۰ نفر ساعت آموزش دروس با ماهیت کارگاهی به جزء شایستگی های غیرفنی و دانش فنی یک ساعت استادکار مطابق رشته های مربوط رشته های زمینه صنعت، معماری داخلی، کشاورزی، رشته طراحی دوخت و خیاطی تعلق می گیرد.

تبصره ۱: تأکید می شود صدور ابلاغ در پست استادکار صرفاً برای همکاران دارای مدرک فوق دیپلم و رشته شغلی هنرآموزی مجاز است.

تبصره ۲: با عنایت به شرح وظایف پست مذکور، از تخصیص ساعت استادکار به صورت پراکنده بین همکاران خودداری گردد. حداقل ۶ ساعت به صورت پیوسته در یک روز.

تبصره ۳: بکارگیری هنرآموزان با مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر صرفاً به شرط عدم وجود غیرموظف در رشته و جنس امکان پذیر است.

• **سرپرست بخش:** در هنرستانها به ازای هر رشته از زمینه های صنعت، معماری داخلی، کشاورزی و رشته طراحی دوخت و خیاطی در زمینه هنر، مشروط به داشتن حداقل ۳۶ نفر هنرجو در هر رشته یک سرپرست بخش تمام وقت اختصاص می یابد. تخصیص سرپرست بخش به سایر رشته های زمینه خدمات و هنر به شرط داشتن بیش از ۱۰۰ نفر هنرجو و حداقل فعالیت ۲۴ ساعت کارگاه در هفته امکان پذیر می باشد.

تبصره ۱: هر سرپرست بخش با توجه به وضعیت نیروی انسانی منطقه ۸ تا ۱۰ ساعت در هفته در دروس مهارتی و یا فنی مرتبط با گروه مربوط، تدریس موظف داشته باشد.

تبصره ۲: مطابق با فهرست اعلامی از سوی معاونت آموزش متوسطه و بعد از تأیید مرکز یک سرپرست بخش مازاد بر سهمیه مدارس جهت نظارت بر عملکرد آموزش در شهرک‌های صنعتی تخصیص داده می‌شود. اولویت با مراکزی خواهد بود که به صورت تمام وقت هنرجو می‌پذیرد.

۶- عنوان فعالیت: انباردار هنرستان

نیروی مورد نیاز این فعالیت در هنرستان‌ها، صرفاً در رشته‌هایی که نیاز به این فعالیت داشته و مشروط به تعریف و وجود فضای انبار، با توجه به موجودی منابع انسانی مناطق، به‌نحوی که کارگروه استان مقرر می‌دارد، از محل نیروهای موظف رسمی یا پیمانی و دارای رشته شغلی مسئول خدمات مالی و پس از احراز شرایط اشتغال مندرج در بخشنامه ۵۱/۷۱۰ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۷، به ازای هر ۲ انبار فعال یک نفر نیرو قابل تخصیص است.

تبصره ۱: اختصاص نیرو در این پست صرفاً بر اساس مجوز تأیید شده مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری برای هر سال تحصیلی امکان پذیر می‌باشد.

تبصره ۲: تخصیص سایر نیروها به فعالیت مذکور مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۳: بکارگیری نیرو با رسته خدمات در این فعالیت به شرط عدم نیاز به نیروی خدمتگذار در مدارس مجاز می‌باشد.

۷- عنوان فعالیت: مدارس شبانه‌روزی

• نیروهای آموزشی و پرورشی

❖ به منظور امور مشاوره دانش آموزان/ هنرجویان در خارج از ساعات رسمی مدرسه علاوه بر شاخص‌های اعلام شده، به ازای هر ۲۰ نفر دانش آموز/ هنرجو خوابگاهی، یک ساعت «فعالیت مشاوره» از سرجمع منطقه در نظر گرفته می‌شود.

❖ به ازای هر ۲۰ نفر دانش آموز/ هنرجو خوابگاهی، یک ساعت «مربی پرورشی و فرهنگی» علاوه بر شاخص‌های اعلام شده جهت انجام امور پرورشی دانش‌آموزان در خارج از ساعات رسمی مدرسه، تخصیص می‌یابد.

❖ به منظور نظارت بر امور بهداشت فردی، جمعی و تغذیه دانش آموزان به ازای هر ۲۰ نفر دانش‌آموز/ هنرجو خوابگاهی یک ساعت «مراقب سلامت» در خارج از ساعات رسمی مدرسه قابل تخصیص است.

❖ به هر یک از مدارس شبانه‌روزی با حداقل ۸۰ نفر دانش‌آموز، یک پست معاون امور عمومی جهت انجام امور مالی، کارپردازی، جمع‌دار اموال و... در سر جمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم‌نامه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ قابل تخصیص است.

❖ به مدارس شبانه‌روزی عادی با کمتر از ۸۰ نفر دانش‌آموز صرفاً یک مدیر و دو سرپرست بعد از تأیید در کارگروه استانی، معاونت آموزش متوسطه و دفتر برنامه، بودجه و تأمین منابع وزارت متبوع تعلق خواهد گرفت.

• سرپرست شبانه‌روزی

❖ تا ۱۲۰ نفر دانش آموز/هنرجو خوابگاهی ۲ پست سازمانی «سرپرست شبانه‌روزی» در سر جمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم‌نامه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ تعلق می‌گیرد. به ازای هر ۵۰ نفر دانش‌آموز/هنرجو مازاد بر ۱۲۰ نفر یک پست سازمانی سرپرست شبانه‌روزی در سقف تفاهم‌نامه اضافه می‌شود.

• نیروهای غیر آموزشی

❖ نیروهای غیرآموزشی این مدارس از قبیل آشپز، کمک آشپز، انباردار مشروط به وجود فضا و سرایدار، مطابق مفاد ذیل و به‌صورت موظف قابل تخصیص است.

❖ به کلیه مدارس شبانه‌روزی دخترانه که دارای دانش آموز خوابگاهی هستند یک «نگهبان» جهت شیفت شب اختصاص می‌یابد. با رعایت شرایط احراز مندرج در بخشنامه ۵۱/۷۱۰ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۷

❖ در خوابگاه‌های مجهز به رستوران، تا ۲۰۰ نفر دانش‌آموز/هنرجو خوابگاهی یک پست سازمانی «آشپز» و یک «کمک آشپز» منظور و به ازای هر ۸۰ نفر دانش‌آموز/هنرجو مازاد بر ۲۰۰ نفر، یک «کمک آشپز» تأمین می‌شود.

❖ یک پست سازمانی «راننده» برای واحد آموزشی قابل تخصیص است.

تبصره ۵: تشکیل و استمرار فعالیت مدارس شبانه‌روزی، در نزدیکی یکدیگر و در مجاورت نقاط و مدارس که از امکانات شبانه‌روزی برخوردارند، مجاز نیست.

۸- عنوان فعالیت: خوابگاه مرکزی

نیروهای خوابگاه‌های مرکزی، براساس بخشنامه شماره ۷۱۰/۴۹ مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۰۳ به صورت موظف تخصیص می‌یابد.

۹- عنوان فعالیت: مدارس نمونه دولتی

• نیروهای آموزشی و پرورشی

نیروهای آموزشی و پرورشی مورد نیاز این مدارس، بر اساس جدول و برنامه هفتگی مدارس عادی، تأمین می‌گردد.

• نیروهای فوق برنامه

نیروهای مورد نیاز برای این فعالیت، متناسب با نوع درس و میزان ساعات فوق‌برنامه آموزشی و پرورشی، براساس آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۱۱ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق کشور، مصوب ۱۳۸۳، با مسئولیت شورای آموزش و پرورش، از محل درآمدهای مدرسه و منحصرأ با استفاده از ساعات غیرموظف نیروهای رسمی یا پیمانی تأمین می‌گردد؛ بدیهی است هرگونه بکارگیری نیروهای آزاد در این فعالیت ممنوع می‌باشد.

۱۰- عنوان فعالیت: گروه‌های آموزشی و تربیتی

تخصیص نیروی مورد نیاز گروه‌های آموزشی و تربیتی در دوره‌های ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم پس از تأمین نیروی آموزشی گروه معلم مورد نیاز مدارس بصورت کامل مطابق تبصره ذیل جدول فصل سوم بخشنامه شماره ۱۸۹۹۸۳ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۰۷ در سقف ساعت عملکرد سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مجاز است که توزیع استانی آن صرفاً از طرف معاونت برنامه‌ریزی و توسعه منابع وزارت متبوع ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۱: تخصیص نیرو به گروه‌های آموزشی در دوره‌های تحصیلی صرفاً بصورت غیرموظف امکانپذیر می‌باشد.

تبصره ۲: لازم به ذکر است تخصیص ساعت غیرموظف به گروه‌های آموزشی در **دوره متوسطه** تنها در صورت عدم وجود کلاس زیرحدنصاب، عدم وجود نیروی دارای کسر ساعت موظف بدون در نظر گرفتن جنسیت و عدم وجود کمبود غیرقابل جبران در کلاس‌های درس در سقف تفاهم‌نامه توسعه سنواری استان امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره ۳: سقف ساعت اشتغال در گروه‌های آموزشی به استثنای اعضای دبیرخانه‌های راهبری به میزان ۵۰ درصد ساعت موظف پرسنل می‌باشد.

تبصره ۴: صدور ابلاغ سرگروه‌های آموزشی در دبیرخانه راهبری پس از تایید مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امور اداری تا سقف ۱۸ ساعت بلامانع است.

تبصره ۵: تدریس همزمان با فعالیت‌های گروه آموزشی الزامی و اعضای گروه‌های آموزشی و پرورشی صرفاً از افراد فعال در همان گروه تدریس انتخاب خواهند شد.

تبصره ۶: در شاخه فنی حرفه‌ای و کاردانش اولویت توزیع ابلاغ ساعت گروه‌های آموزشی بر اساس رشته‌های دبیرخانه راهبردی خواهد بود. در این شاخه صدور ابلاغ کمتر از ۴ ساعت امکانپذیر نخواهد بود.

تبصره ۷: امکان ثبت ابلاغ سرگروه‌های استانی به میزان ساعت دبیرخانه صرفاً در منطقه اداره کل امکانپذیر است.

تبصره ۸: تخصیص نیروی مورد نیاز گروه‌های آموزشی، توانبخشی، تلفیقی فراگیر، مشاوره، تربیت بدنی، پرورشی و بهداشت آموزش و پرورش استثنایی پس از تأمین نیروی آموزشی مورد نیاز مدارس استثنایی و سقف ساعت اعلام شده از طرف معاونت برنامه‌ریزی و توسعه منابع وزارت متبوع ابلاغ خواهد شد.

۱۱- عنوان فعالیت: آموزش بزرگسالان

با توجه به سیاست‌های جاری مبنی بر اداره مدارس بزرگسالان با مشارکت مردمی و از محل پرداخت کمک‌های داوطلبانه مردمی، تخصیص یک مدیر از محل نیروهای رسمی یا پیمانی شاغل به صورت موظف انجام پذیرد. همچنین تأمین حق‌الزحمه سایر نیروها از منابع غیردولتی مشارکت مردمی و منحصرأ از ساعات غیر موظف نیروهای رسمی و پیمانی امکان‌پذیر خواهد بود. لازم به ذکر است، در هر منطقه حداکثر یک مدرسه بزرگسال دولتی به تفکیک جنس می‌تواند دایر باشد و سایر کدهای واحد آموزشی بزرگسالان دولتی در رشته‌های و شاخه‌های مختلف ضمیمه واحد سازمانی اصلی گردد.

۱۲- عنوان فعالیت: راهبر آموزشی

با عنایت به دستورالعمل اجرایی راهبران آموزشی و پرورشی به شماره ۲۰۰/۸۸۰۷۹ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۰ و به استناد ماده ۳ آئین‌نامه کلاس‌های چندپایه مصوبه هشتصد و نود و پنجمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۹ صرفاً در مناطقی که فاقد مجتمع‌های آموزشی و پرورشی روستایی و عشایری می‌باشند، متناسب با تعداد کلاس چند پایه و شرایط جغرافیایی کلاس‌های مورد نظر محاسبه و بعد از تعیین برش استانی در کارگروه مشترک مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری و معاونت آموزش ابتدایی، امکان‌پذیر است.

۱۳- عنوان فعالیت: پژوهش‌سرای دانش‌آموزی

تخصیص نیروی مورد نیاز پژوهش‌سرای دانش‌آموزی تا سقف جدول شماره ۳-۱ پس از تأمین نیروی آموزشی مورد نیاز مدارس در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم‌نامه بصورت موظف امکان‌پذیر می‌باشد. ضمناً تخصیص نیروی مورد نیاز قطب‌های کشوری پس تعیین از سوی معاونت آموزش متوسطه و مرکز برنامه ریزی نیروی انسانی به سرجمع نیاز پژوهش‌سراهای منتخب افزوده و از سوی مرکز به استان‌ها ابلاغ خواهد شد.

جدول ۳-۱. تخصیص نیروی مورد نیاز پژوهش‌سرای دانش‌آموزی

درجه منطقه	درجه پژوهش‌سرا	مدیرنفر	دبیرساعت	سرایدار و خدمتگذار
۲ و ۱	۱	۱	۹۶	۱
۴ و ۳	۲	۱	۷۲	۱
۶ و ۵	۳	۱	۴۸	۱

تبصره ۱: صدور ابلاغ برای نیروهای رسمی / پیمانی کمتر از ۶ ساعت و بیشتر از ۱۲ ساعت در هفته ممنوع است

تبصره ۲: صدور ابلاغ دبیر بصورت موظف و غیرموظف در سقف تفاهم‌نامه توسعه سنواتی امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره ۳: تخصیص دبیر به پژوهش‌سراها به میزان ۵۰ درصد ساعت موظف پرسنل و در سقف ۸۰ درصد تراز واحدهای مذکور مجاز می‌باشد.

ب- فعالیت‌های امور تحصیلی فرزندان شاهد

۱- عنوان فعالیت: نیروهای مورد نیاز مدارس شاهد

نیروی آموزشی و پرورشی مدارس شاهد، در هر یک از دوره‌های تحصیلی، براساس برنامه هفتگی و درجه بندی مربوط تخصیص خواهد یافت.

تبصره ۱: تعداد دانش‌آموز در کلاس‌های مدارس شاهد، حداقل ۲۰ نفر و حداکثر ۳۰ نفر خواهد بود.

تبصره ۲: نیروی مورد نیاز هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش شاهد، همانند سایر هنرستان‌های عادی قابل تخصیص است.

فوق برنامه دروس مکمل: برای مدارس شاهد، به ازای هر کلاس در دوره ابتدایی ۲ ساعت و در دوره متوسطه اول و متوسطه دوم، ۴ ساعت نیروی فوق برنامه دروس مکمل به صورت موظف و غیرموظف اختصاص داده خواهد شد.

تبصره ۳: تخصیص ۲ ساعت فوق برنامه در دوره ابتدایی در صورت عدم وجود نیروی کسر ساعت موظف در منطقه و عدم وجود تدریس عوامل اجرایی در مدرسه، به صورت غیرموظف صرفاً به آموزگار همان کلاس تخصیص یابد.

۲- عنوان فعالیت: طرح پراکنده شاهد

نیروی مورد نیاز طرح پراکنده امور تحصیلی فرزندان شاهد شهری، روستایی و عشایری براساس مصوبات شورای برنامه‌ریزی امور تحصیلی فرزندان شاهد به ازای تحصیل هر فرزند شاهد در کلیه مدارس غیرشاهد به‌استثنای غیردولتی، استثنایی، بزرگسالان در دوره‌های تحصیلی ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم مطابق جدول زیر از محل نیروهای موظف یا غیرموظف در سرجمع منطقه تخصیص می‌یابد. صدور ابلاغ طرح پراکنده شاهد با هماهنگی کارشناس شاهد و ایثارگران منطقه صادر گردد.

تعداد نفراتی که باید ابلاغ صادر گردد	حداکثر ساعت صدور ابلاغ در منطقه	تعداد دانش آموزان طرح پراکنده شاهد منطقه
فقط برای یک نفر	۲ ساعت	کمتر از ۵ نفر
فقط برای یک نفر	۶ ساعت	۵ تا ۱۰ نفر
فقط برای یک نفر	۱۲ ساعت	۱۱ تا ۲۰ نفر
فقط برای یک نفر	۱۸ ساعت	۲۱ تا ۴۰ نفر
فقط برای یک نفر	۲۴ ساعت	۴۱ تا ۶۰ نفر
حداکثر ۲ نفر	۳۰ ساعت	۶۱ تا ۸۰ نفر
حداکثر ۲ نفر	۳۶ ساعت	۸۱ تا ۱۰۰ نفر
حداکثر ۲ نفر	۴۲ ساعت	۱۰۱ تا ۱۲۰ نفر
حداکثر ۲ نفر	۴۸ ساعت	۱۲۱ تا ۱۴۰ نفر
حداکثر ۳ نفر	۶۰ ساعت	۱۴۱ نفر به بالا

۳- عنوان فعالیت: مدارس ایثارگران

نیروی مورد نیاز مدرسه و مجتمع ایثارگران، در سقف عملکرد سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ مطابق سامانه جامع منابع انسانی برابری ضوابط درجه بندی مربوط و به میزان ساعات برنامه درسی ویژه این گونه مدارس تأمین و تخصیص می یابد.

تخصیص نیرو به این مدارس پس از تأمین نیروی مورد نیاز کلاس درس در سایر مدارس از محل نیروی موظف و عندالزوم غیرموظف در سقف تفاهم نامه توسعه سنواتی منطقه، امکان پذیر می باشد. لازم به ذکر است در مدارس ایثارگران که تعداد دانش آموزان آن کمتر از حد نصاب استمرار می باشد صرفاً یک نفر مدیر تخصیص خواهد یافت.

ج - فعالیت های حوزه استعداد های درخشان

۱- عنوان فعالیت: مدارس استعدادهای درخشان

• نیروهای آموزشی و پرورشی:

مطابق برنامه های درسی مدارس عادی دولتی تخصیص می یابد. ماموریت به مدارس استعدادهای درخشان از نیروهای نواحی یک شهرستان بلامانع می باشد. و در صورت ماموریت از سایر مناطق می بایست حداقل ۱۲ ساعت در مبدا خدمتی خود ابلاغ موظف در مدارس عادی دولتی داشته باشد.

ضوابط تخصیص نیروی مورد نیاز مدارس استعدادهای درخشان بر اساس موارد ذیل می باشد:

الف- تخصیص نیرو به این مدارس استفاده از نیروهای توانمند درون منطقه ای است.

ب- تأمین نیروی مورد نیاز این مدارس در شهر اصفهان، از نواحی ششگانه با شرایط ذیل امکان پذیر می باشد.

۱. به کارگیری افراد گروه معلم از ناحیه به ناحیه دیگر با موافقت کارگروه توسعه مدیریت استان با شرایط ذیل بلامانع می باشد:

❖ فقط در یک ناحیه دیگر به جز مبدا ابلاغ بگردد.

❖ می بایست حداقل ۱۲ ساعت در مبدا خدمتی خود ابلاغ موظف مدارس عادی دولتی داشته باشد.

۲. به کارگیری نیرو در پست گروه معلم، مدیر و مشاور با رعایت سایر ضوابط امکان پذیر است و به کارگیری نیروهای تربیت بدنی از نواحی دیگر به مدارس استعدادهای درخشان ممنوع می باشد.

ج- صدور ابلاغ مربی آزمایشگاه یا مربی کارگاه و سرپرست آموزشی در مدارس استعدادهای درخشان به صورت تمام وقت است و صدور ابلاغ به صورت ترکیبی با پست های دیگر ممنوع می باشد. شایان ذکر است که به مدارس استعدادهای درخشان یکی از پست های مربی کارگاه یا آزمایشگاه تعلق می گیرد.

• فوق برنامه:

به شرط رعایت ضوابط خاص این مدارس تخصیص نیروهای مورد نیاز برای این فعالیت، متناسب با نوع درس و میزان ساعات، وفق ضوابط مربوط، با مسئولیت کمیته منطقه، از محل درآمدهای مدرسه و از نیروهای رسمی یا پیمانی و همچنین مطابق قسمت "شرایط به کارگیری نیروی انسانی" بند ۳ دستورالعمل اجرایی "ارائه خدمات آموزشی و تربیتی فوق برنامه در مدارس دولتی" به شماره ۱۴۰/۴۷۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۵، تأمین می شود. ابلاغ نیروهای موضوع این فعالیت با تأیید اداره استعدادهای درخشان استان صادر می گردد.

د- فعالیت‌های حوزه معاونت پرورشی و فرهنگی

۱- عنوان فعالیت: مربی امور تربیتی

نیاز به مربی امور تربیتی در مدارس و مجتمع‌های آموزشی و پرورشی، با امان نظر به ماده ۲ آئین‌نامه اجرایی قانون احیاء معاونت پرورشی و تربیت بدنی در وزارت آموزش و پرورش، برآورد و حسب تشخیص کمیته منطقه و تحت نظارت کارگروه استان، از محل ساعات موظف و غیرموظف نیروهای رسمی و پیمانی برای تدریس دروس مربوط و فعالیت پرورشی قابل تخصیص است.

تبصره: بکارگیری نیروی قراردادی در این پست صرفاً برای مربیان قرآنی جذب شده در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ امکان‌پذیر می‌باشد.

جدول ۳-۳. تخصیص مربی امور تربیتی در مدارس و مجتمع‌های آموزشی و پرورشی

تعداد دانش‌آموز					
بیش از ۵۰۰ نفر	از ۲۴۱ تا ۵۰۰	از ۱۵۱ تا ۲۴۰	از ۶۱ تا ۱۵۰	تا ۶۰	
دو معاون یا یک مربی و یک معاون	هر ۲۰ دانش‌آموز مزاد بر ۲۴۱ نفر، یک ساعت مربی	یک مربی یا معاون پرورشی و تربیت بدنی تمام وقت	بازای هر ۸ دانش آموز یک ساعت در سرجمع منطقه	-	مجتمع و مدرسه مستقل و ضمیمه دارد شهری
			بازای هر ۸ دانش آموز یک ساعت در سرجمع منطقه		مدرسه روستایی و عشایری
یک معاون یا مربی امور تربیتی، به ازای هر مجتمع			-	-	مجتمع روستایی و عشایری

تبصره ۱: اولویت تخصیص مربی پرورشی و مشاور در مدارس شبانه‌روزی است.

تبصره ۲: تخصیص مربی پرورشی در مدارس روستایی زیر ۶۰ نفر در صورت وجود نیروی مزاد پرورشی پس از اخذ مجوز از معاونت پرورشی استان و تأیید کارگروه توسعه مدیریت امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۳: شرایط احراز؛ ورود به حوزه پرورشی جهت فعالیت در پست مربی، معاون پرورشی و مشاور براساس شیوه‌نامه ترمیم منابع انسانی حوزه معاونت پرورشی و فرهنگی ۵۰۰/۱۶۷۷۷۴/۰۸/۲۰ مورخ ۱۳۹۷/۰۸/۲۰ مشروط به عدم ایجاد غیرموظف و بعد از تأیید معاونت آموزش ابتدایی و متوسطه در سطح منطقه و استان و مدیر منابع انسانی استان انجام می‌شود.

تبصره ۴: با عنایت به ماده ۱۲ اساسنامه مدارس عشایری مصوبه نهم و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش، ۱۳۹۳/۱۲/۱۱ شاخص منابع انسانی مورد نیاز فعالیت‌های پرورشی در مدارس عشایری کم جمعیت تا میزان یک دوم شاخص های مصوب مدارس عادی تعیین می‌شود.

تبصره ۵: نحوه بکارگیری نیروهای کیفیت بخشی که در آزمون های استخدامی پس از این بخشنامه جذب خواهند شد، ضوابط و مقررات بکارگیری این دسته از نیروها متعاقباً اعلام می‌گردد.

۲- عنوان فعالیت: مشاوره در دوره‌های تحصیلی

با عنایت به تصویب "سند نظام جامع راهنمایی و مشاوره در جلسه ۹۹۴ شورای عالی آموزش و پرورش" و ابلاغ رسمی آن با امضای وزیر محترم طی نامه ۱۵/۴۵۲-۱۴۰۰/۱۰/۱۴۰۰، اعلام نیاز ساعت مشاوره به ازای هر ۱۲ نفر دانش آموز یک ساعت در تمامی دوره‌های تحصیلی مدارس دولتی صورت می‌پذیرد. تخصیص ساعت غیرموظف به این فعالیت به شرط اخذ مجوز از وزارت متبوع امکان‌پذیر می‌باشد که توزیع آن با هماهنگی معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت متبوع صورت خواهد پذیرفت.

۳- عنوان فعالیت: مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی پژوهشی و تخصصی استان

تخصیص نیرو به مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی پژوهشی و تخصصی استان در محدوده پست‌های سازمانی مصوب بلامانع است.

۴- عنوان فعالیت: مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی منطقه/شهرستان/ناحیه

به هر مرکز مشاوره و خدمات روان شناختی منطقه، یک نفر مدیر، یک سرایدار خدمتگزار و به ازای هر ۲۰۰ نفر دانش آموز مدارس دولتی یک ساعت مشاور به صورت موظف و غیرموظف تخصیص می یابد.

۵- عنوان فعالیت: نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان نماد - خط ۱۵۷۰

تخصیص نیرو برای انجام این فعالیت، در مجموع به میزان ۴۶۰۸ ساعت ۱۴۴ ساعت برای هر استان موظف و غیرموظف از سرجمع نیروهای تخصیص یافته به معاونت پرورشی و فرهنگی بصورت سرجمع محاسبه می گردد که ساعت هر استان از سوی معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت تعیین و اعلام می شود.

۶- عنوان فعالیت: کانون های فرهنگی - تربیتی

تخصیص نیروی مورد نیاز تربیتی و آموزشی کانون های فرهنگی و تربیتی، بر اساس درجه بندی، تاسقف جدول زیر پس از تأمین نیروی پرورشی مورد نیاز مدارس در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه امکان پذیر می باشد.

لازم به ذکر است ساعت نیاز بصورت سرجمع استانی با حداقل ۲۴ ساعت و حداکثر ۸۴ ساعت اعلام نیاز می گردد.

جدول ۳-۵. تخصیص نیروی مورد نیاز تربیتی و آموزشی کانون های فرهنگی و تربیتی

درجه کانون	مجموع ساعات فعالیت کارگاه ها، انجمن ها و سایر فعالیت های کانون های فرهنگی - تربیتی و ...
۱ و ملی	۶۰
۲	۳۶
۳	۳۰

تبصره ۱: تخصیص نیرو به کانون هایی که فاقد شاخص های ذکر شده در جدول درجه بندی باشند، ممنوع است.

تبصره ۲: تخصیص نیرو به عنوان مربی پرورشی در کانون ها با رشته شغلی مربی پرورشی امکان پذیر می باشد.

تبصره ۳: تخصیص نیروی تخصصی رشته های هنر، ورزش، قرآن و... از میان دبیران و هنرآموزان با درخواست معاون پرورشی و تربیت بدنی منطقه و موافقت کارگروه استان در سقف ۵۰ درصد ساعت اختصاصی به هر کانون در سقف تفاهم نامه به صورت موظف و غیرموظف مشروط به عدم ایجاد کمبود در گروه معلم بلامانع است.

تبصره ۴- تخصیص مربی پرورشی به کانون های فرهنگی تربیتی به میزان ۵۰ درصد ساعت موظف پرسنل و در سقف ۸۰ درصد تراز واحد های مذکور مجاز می باشد.

۷- عنوان فعالیت: مدرسه قرآن در دوره های تحصیلی ابتدایی و متوسطه اول

نیروهای مدارس قرآنی برنامه ای نوبت اول، همانند مدارس عادی - دولتی در دوره تحصیلی مربوط، سازماندهی می شوند. **بکارگیری نیروی انسانی مرتبط با فوق برنامه این مدارس، پس از تأمین نیروی مورد نیاز کلاس درس و به صورت غیرموظف در مناطق دارای نیروی کسر ساعت موظف از محل موظف در سقف سهمیه تفاهم نامه توسعه سنواتی استان امکان پذیر است.**

تبصره ۱: اختصاص نیرو به مدارس تخصصی قرآن، طبق اساسنامه مدارس قرآنی و براساس ماده ۷ آیین نامه راه اندازی مدارس قرآنی مصوب جلسه ۸۶۱ شورای عالی آموزش و پرورش انجام پذیرد.

تبصره ۲: به کارگیری نیروی پرورشی در مدارس تخصصی قرآن با اولویت حافظان قرآن انجام شود.

۸- دارالقرآن ها

به هر واحد دارالقرآن دولتی تابعه آموزش و پرورش یک مدیر قابل تخصیص است و اختصاص نیرو به سایر فعالیت دارالقرآن ها براساس درجه بندی مصوب به شماره ۷۰۰/۱۱۲۸۴۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۵ مطابق جدول ذیل و در سرجمع نیروهای تخصصی تفاهم نامه امکان پذیر است.

درجه منطقه	درجه دارالقرآن	مدیر	مربی پرورشی ساعت
۱ و ۲	۱	۱	۴۸
۳ و ۴	۲	۱	۲۴
۵ و ۶	۳	۱	۱۲

تبصره ۱: بکارگیری نیرو در پست مربی پرورشی دارالقرآن دولتی تابعه آموزش و پرورش با رشته شغلی مربی پرورشی امکان پذیر می باشد. اولویت صدور ابلاغ با نیروهای استخدام مربی قرآن سال ۱۳۹۱ و مربیان حافظ قرآن می باشد.

تبصره ۲: بکارگیری دبیران رسمی و پیمانی دارای تخصص در یکی از رشته های قرائت، حفظ، تفسیر، علوم قرآنی در سقف ۵۰ درصد ساعت اختصاصی به هر دارالقرآن دولتی تابعه آموزش و پرورش با درخواست معاون پرورشی و تربیت بدنی منطقه و موافقت کارگروه استان به صورت موظف و غیرموظف بلامانع است.

۹- عنوان فعالیت: نیروهای سازمان دانش آموزی، اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان و بسیج دانش آموزی

مأموریت به سازمان دانش آموزی، اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان و بسیج دانش آموزی صرفاً با رعایت مفاد آئین نامه اجرائی به شرط عدم وجود نیاز غیرقابل تامین امکان پذیر می باشد.

الف- مأموریت نیروهای مورد درخواست سازمان دانش آموزی، با رعایت ضوابط اداری مربوط بخشنامه شماره ۷۱۰/۳۱/۱۳۹۰/۵/۲۲، در حد نمودار تشکیلاتی مربوط و در سقف عملکرد سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ به شرط اخذ مجوز از وزارت متبوع و تأیید کارگروه استان امکان پذیر می باشد.

ب- مأموریت به اتحادیه انجمن اسلامی دانش آموزی با حفظ پست ثابت سازمانی و درخواست فرد اعزامی در سقف سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ برای هر استان بلامانع است.

ج- مأموریت به بسیج دانش آموزی با حفظ پست ثابت سازمانی و درخواست فرد اعزامی در سقف سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ برای هر استان بلامانع است.

۱۰- ضوابط مربوط به نیروهای امور تربیتی و مشاوره

الف- با عنایت به این که رشته شغلی نیروهای تخصص قرآنی که از سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به صورت پیمانی و قراردادی بکارگیری شدند به رشته شغلی مربی امور تربیتی تغییر یافته لذا فقط این نیروها می بایست به عنوان مربی امور تربیتی ابلاغ دریافت نمایند. صدور ابلاغ در پست معاون پرورشی مدرسه برای آن دسته از این افراد که پیمانی هستند بلامانع است. صدور ابلاغ این نیروها اعم از رسمی، پیمانی و قراردادی در پست های اجرایی مدارس مدیر، معاون غیر از پرورشی، سرپرست و ... و پست های اداری به جزء پست های مصوب در معاونت پرورشی ممنوع است.

ب- صدور قسمتی از ابلاغ یک نیرو در فعالیت پرورشی در صورت دارا بودن شرایط بخشنامه ترمیم صرفاً با مجوز معاونت پرورشی و فرهنگی ستاد امکان پذیر است.

ج- تدریس موظف هفتگی مربیان پرورشی و مشاوران به میزان ۶ ساعت و حداقل در سقف تدریس سال تحصیلی گذشته و با اولویت درس تفکر و سبک زندگی می باشد.

د- استفاده از نیروهای دارای رشته شغلی امور تربیتی و مشاوره در سایر پست ها ممنوع می باشد.

هـ - فعالیتهای حوزه معاونت تربیت بدنی و سلامت

۱- عنوان فعالیت: مراقب سلامت

به استناد مصوبه‌های شماره ۵۵۰۲۸/ت/۲۹۲۶۴ هـ مورخ ۸۴/۹/۹ و شماره ۱۱۶۰۳۳/ت/۳۵۳۲۹ هـ مورخ ۸۵/۹/۱۸ در خصوص «آیین‌نامه اجرایی تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت جسمی، روانی و اجتماعی دانش‌آموزان» و «آیین‌نامه اجرایی تبصره ۶ الحاقی به ماده واحد قانون «انتقال مراقبین بهداشت مدارس به واحدهای آموزشی تابعه وزارت آموزش و پرورش» و اصلاحیه آن به شماره ۱۳۷۰۳۶/ت/۵۸۸۱۳ هـ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۳ مصوب هیأت وزیران، به ازای هر ۴۸۰ نفر دانش‌آموز مدارس دولتی شهری در سطح منطقه، یک نیروی موظف مرتبط از بین پزشکان، مربیان بهداشت و سایر شاغلین گروه پزشکی و پیراپزشکی به این فعالیت قابل تخصیص است. این نیروها، بر اساس شاخص فوق، در سرجمع منطقه، در اختیار حوزه تربیت بدنی و سلامت قرار می‌گیرند؛ تا برابر دستورالعمل ابلاغی از سوی معاونت تربیت بدنی و سلامت، **در مدارس دولتی شهری** با اولویت دوره ابتدایی و مدارس پرجمعیت و استثنایی، سازماندهی شوند. صدور ابلاغ در این پست پس از تایید اداره سلامت و تندرستی استان امکان‌پذیر است.

تبصره ۱: برای آموزش و مراقبت‌های سلامتی دانش‌آموزان در روستاها، کمافی‌السابق از بهورزان خانه‌های بهداشت، طبق مقررات آموزشی و پرورشی مدرسه و شرح وظایف بهورزان در چارچوب مقررات وزارت بهداشت، استفاده شود.

تبصره ۲: بهره‌گیری از ساعات کارورزی دانشجویان گروه پزشکی و پیراپزشکی بدون پرداخت حق‌الزحمه و زیر نظر مربی کارورزی دانشگاه علوم پزشکی بدون تعهد استخدام و با رعایت سایر مقررات بالامانع است.

تبصره ۳: در صورت کمبود مراقب سلامت، صدور ابلاغ برای نیروهای دارای کسر ساعت موظف در رشته‌های تحصیلی زیست‌شناسی، علوم تجربی و تربیت بدنی با حداقل ۶ ساعت در هفته مقدور می‌باشد.

تبصره ۴: بکارگیری مراقبین سلامت در سایر پست‌ها از قبیل پست‌های اجرایی مدارس مدیر، معاون، پست‌های اداری، آموزگاری و ... ممنوع است در خصوص پست مدیریت مدارس ابتدایی و کارشناس سلامت و تندرستی ادارات در سطوح مختلف با مجوز دفتر سلامت و تندرستی استان پذیر می‌باشد. برای پست معاونت مدرسه صرفاً در دو سال پایان خدمت با هماهنگی و موافقت معاونت تربیت بدنی و سلامت استان امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره ۵: تغییر سمت به پست مراقب سلامت پس از درخواست مستخدم و در صورت عدم نیاز در رشته، جنس مورد نظر، با رعایت مفاد طرح طبقه بندی مشاغل معلمان براساس شیوه‌نامه ترمیم منابع انسانی با تأیید معاونت تربیت بدنی و سلامت منطقه و مدیر منابع انسانی و امور اداری استان امکان‌پذیر می‌باشد.

۲- عنوان فعالیت: معلم تربیت بدنی

بکارگیری معلم تربیت بدنی در سایر پست‌ها از قبیل پست‌های اجرایی مدارس مدیر، معاون، پست‌های اداری و ... صرفاً با مجوز معاونت تربیت بدنی و سلامت استان امکان‌پذیر خواهد بود.

۳- عنوان فعالیت: مجتمع‌های آموزشی ورزشی

نیروهای مورد نیاز این مجتمع‌ها، برابر دستورالعمل مدیریت، حفظ و نگهداری مجتمع‌های آموزشی ورزشی ۱۶۲۷۷۵-۹۸/۹/۵ از بین نیروهای موظف در سرجمع نیروهای تخصصی تفاهم‌نامه استان پذیر است.

تبصره ۱: مدیریت فضاهای ورزشی درون مدارس با هر درجه در ساعات آموزشی به عهده مدیر آموزشگاه می‌باشد. و در ساعات غیر آموزشی مسئولیت مدیریت آن با اولویت مدیر آموزشگاه، معلم تربیت بدنی، یکی از معاونان آموزشگاه و یا همکاران فرهنگی واجد شرایط و علاقمند مطابق بخشنامه شماره ۹۸/۹/۵-۱۶۲۷۷۵ با هماهنگی کارشناسی تربیت بدنی منطقه واگذار گردد.

تبصره ۲: تخصیص نیروی به مجتمع‌های آموزشی ورزشی با درجه واحد سازمانی ۱ تا ۷ برابر دستورالعمل، تخصیص نیرو خواهد یافت.

تبصره ۳: شرایط احراز: انتصاب مدیر و معاون مجتمع‌های آموزشی ورزشی مطابق بخشنامه شرایط صلاحیت و احراز انتصاب مدیر و معاون مجتمع‌های آموزشی ورزشی شماره ۵۳۸۳۳/۳۴ مورخ ۱۳۸۳/۰۴/۱۳ انجام گردد.

۴- عنوان فعالیت: فدراسیون ورزش دانش آموزی

تأمین و تخصیص نیروی انسانی مورد نیاز فدراسیون ورزش دانش آموزی، هیات های استانی، منطقه ای و انجمن های ورزشی تابعه به شرح زیر می باشد:

الف: تخصیص نیروی انسانی مورد نیاز فدراسیون ورزش دانش آموزی کشور به تعداد ۲۰ نفر تمام وقت بر اساس نمودار تشکیلاتی فدراسیون به صورت مأمور با رعایت ضوابط مربوط ۱۰ نفر از محل پست های معاونت تربیت بدنی و سلامت و ۱۰ نفر از بین معلمان و کارشناسان آموزش و پرورش

ب: تخصیص نیروی انسانی مورد نیاز هیات های ورزش دانش آموزی استان ها ۲ نفر خانم و آقا و انجمن های ورزشی دانش آموزی استان ۱ نفر، بصورت مأمور مطابق ضوابط و مقررات مربوطه در حد امکان و در سقف تفاهم نامه استان ها به شرط اخذ مجوز از وزارت متبوع و تأیید کارگروه استان امکان پذیر می باشد. فعالیت مرتبط با هیات های منطقه ای و انجمن های ورزشی تابعه از محل نیروهای به کارگیری شده در ساعت گروه های آموزشی و تربیتی، گروه تربیت بدنی پوشش داده خواهد شد.

ز- فعالیت های حوزه سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت های مردمی

۱- عنوان فعالیت: مدارس غیردولتی و آموزش از راه دور

• مدیر

به مدارس غیردولتی در تمام دوره های تحصیلی به جز پیش دبستانی و بزرگسال، یک نفر مدیر یا معاون از بین نیروهای واجد شرایط، با رعایت مواد ۲۱، ۲۲ و ۲۴ قانون تأسیس و اداره مدارس غیردولتی تخصیص داده خواهد شد. حد نصاب دانش آموز جهت تخصیص نیرو صرفاً مدیر واحد آموزشی در مدارس غیردولتی عادی ۴۰ نفر و در مدارس آموزش از راه دور ۱۰۰ نفر دانش آموز صرفاً با رعایت شاخص مصوب تفاهم نامه توسعه سنواتی می باشد که صرفاً با رعایت شاخص مصوب تفاهم نامه توسعه سنواتی و عدم ایجاد کلاس فاقد معلم امکان پذیر است.

تبصره: با توجه به کمبود نیروی انسانی، تخصیص نیرو به این گروه فعالیت در مدارس غیردولتی استثنایی صرفاً با مجوز آموزش و پرورش استثنایی کشور امکان پذیر می باشد.

• مدارس غیردولتی خیریه

اختصاص نیروی آموزشی و اجرایی به مدارس غیردولتی که توسط مؤسسات خیریه تأسیس و راه اندازی شده و هیچ شهریه ای از دانش آموزان دریافت نمی کنند، در صورت رعایت تراکم کلاسی منطقه محل استقرار، در تمام دوره های تحصیلی، پس از تکمیل فرم احراز عدم دریافت شهریه و تأیید کارگروه استان مانند مدارس عادی دولتی بلامانع است.

تبصره: رعایت ظرفیت کلاس بندی دانش آموزان در سامانه های مربوط برای این مدارس در صورت تخصیص نیروی انسانی الزامی است.

۲- مدارس وابسته به سایر نهادها و دستگاهها

با توجه به اساسنامه مدارس وابسته به سایر وزارتخانه ها، سازمان ها و مراکز غیر وابسته به آموزش و پرورش و مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش، موضوع نامه شماره ۱۲۰/۱۹۵۹۱/۸ مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۱۰، اعزام نیرو به استناد آیین نامه مأموریت ها و به شرط پرداخت حقوق و مزایا از مقصد، بلامانع است.

تبصره ۱: نیروی موظف به دبیرستان های علوم و معارف اسلامی، مدارس وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی صدرا، مدرسه عالی شهید مطهری، مدارس دولتی وابسته به حوزه های علمیه خاهران و برادران و مدارس وابسته به استان قدس رضوی مطابق تبصره ماده ۳ اساسنامه مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی وابسته به دستگاه های دولتی و سایر نهادهای عمومی جلسه ۷۹۴ تاریخ ۱۳۸۸/۰۶/۰۳ شماره ابلاغ ۱۲۰/۱۹۲۵۷/۸ تاریخ ۱۳۸۸/۰۸/۲۳ در صورتی که با تأیید اداره مشارکتهای مردمی و مدارس غیردولتی هیچ شهریه ای دریافت نکنند، پس از تکمیل فرم احراز عدم دریافت شهریه و با تأیید کارگروه استان و صرفاً در حدود مقرر اساس نامه مصوب قابل تخصیص است. شرط حد نصاب استمرار و تشکیل برابر مدارس دولتی در این مدارس نیز لازم الاجرا می باشد.

تبصره ۲: اختصاص نیروی آموزشی به مدارس وابسته به سازمان زندان های کشور و دروس عمومی هنرستان های وابسته متناسب با تعداد دانش آموزان و کلاس های این مدارس با رعایت ضوابط تشکیل کلاس دولتی با نظر کارگروه استان امکان پذیر است.

ط - فعالیت‌های حوزه آموزش و پرورش استثنایی

۱- عنوان فعالیت: مدیر و معاون

مدیر و معاون واحدهای آموزشی برای هر یک از مدارس دولتی روزانه، از نیروهای موجود موظف تأمین می‌شود. در مناطقی که نیروها دارای کسری ساعات موظف می‌باشند، از صدور ابلاغ نوبت دوم برای معاونان نوبت اول خودداری شود.

۲- عنوان فعالیت: معلم رابط دانش‌آموزان با نیازهای ویژه

- به ازای هر دانش‌آموز تلفیقی و فراگیر فقط دانش‌آموزان با آسیب بینایی خفیف و شدید و با آسیب شنوایی خفیف و شدید و معلو جسمی حرکتی شدید و با اختلال طیف اتیسم با هوش بهر عادی مشغول به تحصیل در واحدهای آموزش پذیرا عادی در تمامی دوره‌های تحصیلی، به طور میانگین ۲ ساعت در هفته، معلم رابط با تایید کمیته جابدهی آموزشی اختصاص خواهد یافت. ابلاغ این نیروها در یک مدرسه پشتیبان صادر می‌شود تا این مدرسه مطابق دستورالعملی که از سوی سازمان استثنایی ارسال می‌شود، بر فعالیت آنان نظارت کند.
- تبصره: تخصیص ساعت مرتبط با فعالیت معلم رابط به آموزگار همان پایه در مدارس ابتدایی عادی به صورت غیرموظف امکان پذیر می‌باشد.
- در صورتی که ساعات موظف معلم رابط در یک یا چند ناحیه/منطقه درون استان تکمیل نشود، میزان ساعات موظف باقیمانده با هماهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان، در امور آموزشی و پرورشی مدارس استثنایی سازماندهی خواهد شد.
- تعداد دانش‌آموزان تلفیقی و فراگیر ثبت نام شده در هر مدرسه پذیرا، حداقل ۶ نفر و حداکثر معادل ۱۵ درصد از کل دانش‌آموزان آن مدرسه می‌باشد.
- در یک کلاس پذیرا حداکثر ۳ نفر دانش‌آموز تلفیقی با دو نوع معلولیت می‌تواند به تحصیل اشتغال داشته باشد.

۳- عنوان فعالیت: آموزش پیش از دبستان

واحد آموزشی دوره پیش از دبستان کودکان استثنایی، به صورت ضمیمه یا مستقل قابل تشکیل است. چنانچه این واحدها ضمیمه مدارس ابتدایی استثنایی باشند، به ازای تشکیل هر کلاس در دوره پیش از دبستان، یک آموزگار اختصاص می‌یابد و در صورتی که واحد آموزش پیش از دبستان مستقل باشد، نیروی مورد نیاز آن، مطابق درجه‌بندی مدارس ابتدایی قابل تخصیص است. لازم به ذکر است تخصیص نیروی آموزگار به دوره تحصیلی با اولویت غیر موظف صورت پذیرفته و بکارگیری نیروی موظف صرفاً در صورت وجود نیروی مازاد یا کفایت نیروی موظف موجود در دوره ابتدایی استثنایی امکان پذیر می‌باشد.

۴- عنوان فعالیت: امور توانبخشی

نیروی متخصص کاردرمانگر، گفتاردرمانگر، شنوایی شناس، بینایی سنج، فیزیوتراپیست و ارتوپد فنی در دوره تحصیلی ابتدایی با احتساب تعداد دانش‌آموزان سایر دوره‌های ضمیمه تخصیص می‌یابد.

نیروی توانبخشی برابر درجه بندی واحد سازمانی با اولویت دوره پیش دبستانی و ابتدایی استثنایی و مراکز جامع منطقه/ناحیه آموزشی تخصیص می‌یابد.

۵- عنوان فعالیت: نیروهای طرحی

به‌کارگیری افراد متخصص و فارغ‌التحصیلان نیروهای طرحی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که دارای رشته‌های تحصیلی توانبخشی کاردرمانی، گفتاردرمانی، شنوایی شناسی، روانشناسی بالینی مددکاری اجتماعی و فیزیوتراپی و مراقب سلامت باشند، طبق مفاد ماده ۱۱ قانون مربوط به خدمت پزشکان و پیراپزشکان، مصوب ۱۳۷۵/۰۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی، می‌توانند دوران خدمت موضوع این قانون را پس از تأمین اعتبار و اخذ مجوز از مراجع قانونی ذیربط، در آموزشگاه‌های استثنایی سپری نمایند. به‌کارگیری این افراد پس از اتمام دوره طرح ممنوع است به‌کارگیری نیروی طرحی در صورت عدم وجود نیروی مازاد امکان پذیر می‌باشد.

۶- عنوان فعالیت: دبیر راهنمای آموزشی

در مدارس متوسطه اول پیش‌حرفه‌ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه به ازای هر کلاس ۴ ساعت دبیر راهنمای آموزشی منظور خواهد شد. تأمین نیروی مورد نیاز این فعالیت، از طریق غیرموظف مجاز نیست.

۷- عنوان فعالیت: معاون سرپرست آموزشی

به این فعالیت‌ها، به ازای هر ۱۲ کلاس دوره‌های پیش از دبستان و ابتدایی استثنایی یک نفر نیروی تخصیص می‌یابد.

۸- عنوان فعالیت: مربی پرورشی و معلم تربیت بدنی

نیروی مورد نیاز این فعالیت ها، همانند مدارس عادی قابل تخصیص است.

- از همکاران واجد شرایط در حوزه تخصصی تربیت بدنی که دارای گواهینامه مربی‌گری از فدراسیون‌های ورزشی هستند براساس دستورالعمل‌های آموزش و پرورش عادی در کلاس‌های درس تربیت بدنی استفاده نمود.
- مدارس استثنایی مستقل تا ۵۰ نفر دانش آموز ۱۲ ساعت و از ۵۱ تا ۱۵۰ نفر به میزان ۲۴ ساعت مربی پرورشی تخصیص می‌یابد.

۹- عنوان فعالیت: مشاور مدرسه استثنایی و مددکار اجتماعی

مشاور مدرسه استثنایی و مددکار اجتماعی در دوره های پیش از دبستان، ابتدایی، متوسطه اول/متوسطه اول پیش حرفه‌ای و متوسطه دوم/متوسطه دوم کاردانش با نیازهای ویژه و مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی- تربیتی تخصیص می‌یابد.

۱۰- مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی- تربیتی

نیروی انسانی به هر مرکز جامع در شهرستان / منطقه / ناحیه در چابوب ضوابط و درجه بندی مراکز جامع موضوع بخشنامه ۱۴۴/۱۴۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۱ به شرح جدول ذیل تخصیص می‌یابد.
تبصره: بکارگیری نیروی آموزگار در مراکز جامع به صورت غیرموظف و در سقف تفاهم نامه امکان پذیر می‌باشد.

جدول ۳-۵. تخصیص نیروی مورد نیاز مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی- تربیتی

ردیف	عنوان پست سازمانی	تعداد نیروهای مرکز		
		درجه یک	درجه دو	درجه سه
۱	مدیر مرکز	۱	۱	۱
۲	معاون اجرایی	۱	۱	۱
۳	آموزگار استثنایی جهت انجام امور سنجش و ارائه خدمات به دانش آموزان دارای اختلال یادگیری ویژه و دانش آموزان نیازمند توجه خاص آموزشی	۶	۵	۴
۴	گفتاردرمانگر/ کاردرمانگر	۱	۱	۱
۵	مشاور	۱۸ ساعت	۱۸ ساعت	۱۸ ساعت
۶	خدمتگزار و سرایدار	۱	۱	۱

ی - فعالیت‌های حوزه سوادآموزی

۱- سازماندهی کلاس و فعالیت‌های سوادآموزی

اهداف کمی و حدنصاب تشکیل کلاس در هر دوره سوادآموزی، اعم از سوادآموزی، تحکیم و انتقال و کلیه فعالیت‌های سوادآموزی در مناطق روستایی و شهری برابر ضوابط ابلاغی از سوی سازمان نهضت سوادآموزی عملیاتی می‌شود.

تذکر: با عنایت به دستورالعمل تأسیس و راه اندازی مراکز یادگیری محلی، منضم به بخشنامه ۹۶۹۷۶ مورخ ۱۳۹۴/۰۵/۲۷ تخصیص مدیر به مراکز یادگیری محلی سوادآموزی و راهنمایان تعلیماتی سوادآموزی در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ صرفاً بعد از بررسی بخشنامه‌های مذکور و اخذ مجوز از سوی مرکز برنامه‌ریزی نیروی انسانی مجاز می‌باشد.

ک - سایر فعالیت‌ها

۱- عنوان فعالیت: نیروی انسانی مورد نیاز دانشگاه فرهنگیان

مأموریت به دانشگاه فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی پس از بررسی، موافقت مبدا و مقصد، با رعایت ضوابط مندرج در آئین نامه اجرائی تبصره ۲ ماده ۲۱ و ۱۲۱ قانون خدمات کشوری و تأیید کارگروه استان در سقف مجوز صادر شده و ضوابط مربوط امکان پذیر می‌باشد.

۲- عنوان فعالیت: سایر فعالیت‌های خارج از شمول این شیوه نامه

به جز فعالیت‌هایی که نحوه تأمین نیروی انسانی آنها در این شیوه‌نامه مشخص شده است، چنانچه فعالیت دیگری مدنظر باشد که انجام آن با تأیید مراجع ذیصلاح، مجاز و مستلزم تخصیص نیروی انسانی باشد، اختصاص نیرو به این فعالیت‌ها، به شکل موظف و یا غیرموظف، مجوزی ندارد.

بخش چهارم

نحوه تأمین و ایجاد تعادل

در کمیت نیروی انسانی

راهکارهای تأمین و به‌کارگیری نیروی مورد نیاز

با توجه به سیاست راهبردی «بهبود مدیریت منابع» در اسناد فرادستی و استمرار برنامه «ساماندهی و بهسازی منابع انسانی» وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۳ و با عنایت به مفاد این شیوه‌نامه، کلیه اقدامات در خصوص ساماندهی نیروی انسانی می‌بایست حداقل یک ماه پیش از آغاز سال تحصیلی صورت پذیرفته و فرآیند ساماندهی نیروی انسانی در پایان مردادماه تثبیت شده باشد. لذا به این منظور نحوه تأمین و به‌کارگیری منابع انسانی مورد نیاز مناطق آموزشی در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴، به ترتیب ذیل تعیین می‌گردد:

۱- اولویت قطعی تخصیص نیروی انسانی در پست مدیران مدارس و گروه معلم می‌باشد و مادامی که معلمان کلاس‌ها تأمین نشده‌اند، اختصاص نیرو به سایر فعالیت‌ها موضوعیت ندارد. به بیان دیگر، ساماندهی نیروی انسانی در سایر پست‌ها حتی معاونین مدارس در صورت عدم وجود کلاس فاقد معلم، امکان‌پذیر می‌باشد.

۲- سازماندهی بهینه و استفاده کامل از ساعات موظف تمامی نیروهای شاغل که در آستانه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴، در اختیار مناطق آموزشی هستند، مورد تأکید است؛ به نحوی که تحت هیچ شرایطی هیچ نیرویی از فرآیند سازماندهی و اشتغال کامل بدون کسری ساعت موظف بیرون نماند.

۳- اعلام نیاز و سازماندهی نیروها در دوره متوسطه اول و دوم، به‌صورت یکپارچه انجام خواهد شد. ساماندهی نیروی انسانی مناطق در دوره متوسطه اول و دوم باید به گونه‌ای باشد تا از ایجاد نیاز دبیر در یک دوره تحصیلی و مازاد در دوره دیگری جداً جلوگیری گردد.

۴- با عنایت به مفاد بند ۶ آیین‌نامه طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان، مبنی بر به‌کارگیری نیروهای مازاد دوره متوسطه در ابتدایی به ویژه ابتدایی دوره دوم ضروری است و کارگروه استان و منطقه، اهتمام لازم را برای به‌کارگیری نیروهای دوره متوسطه دارای کسر ساعات موظف، در دوره ابتدایی معمول دارد. با تخصصی‌تر شدن دوره‌های پنجم و ششم ابتدایی، برابر دستورالعمل مربوط که توسط معاونت آموزش ابتدایی ابلاغ خواهد شد، زمینه مساعد و سهولت انجام این کار، بیش از پیش فراهم می‌گردد. ضمناً در صورت انتقال تمام وقت نیروهای دوره متوسطه فاقد تجربه خدمت در دوره ابتدایی به دوره ابتدایی ترتیبی اتخاذ گردد تا از انتصاب آن‌ها به عنوان مدیر و معاونت آموزشی مدارس ابتدایی ممانعت گردد.

به‌کارگیری نیروهای دوره متوسطه که سالهای گذشته در دوره ابتدایی مشغول به کار بوده‌اند در صورت نیاز دوره متوسطه و تأمین نیروی مورد نیاز دوره ابتدایی با تأیید کمیته راهبری توسعه مدیریت منطقه/ناحیه در دوره متوسطه امکان‌پذیر می‌باشد با در نظر گرفتن امتیاز افراد متقاضی.

۵- با عنایت به کمبود نیروی انسانی می‌بایست ترتیبی اتخاذ گردد، تا ضمن اطلاع رسانی در اسرع وقت به مامورین در سنوات قبل پس از ابلاغ این شیوه‌نامه نسبت به انجام فرآیند اتمام ماموریت و ساماندهی مامورین اقدام گردد. همچنین اعطاء هرگونه ماموریتبه استثنای تکالیف قانونی به دستگاه‌های دیگر ممنوع می‌باشد.

۶- راهبری برنامه نقل و انتقال جغرافیایی نیروها مطابق شیوه‌نامه نقل و انتقالات صورت می‌پذیرد.

۷- تمام نیروهای آموزشی که بعد از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ واجد شرایط بازنشستگی می‌شوند، در صورت نیاز منطقه و با درخواست کتبی خودشان و تأیید کمیته راهبری توسعه مدیریت منطقه/ناحیه و تأیید استان، زمان بازنشستگی آن‌ها به پایان سال تحصیلی موکول شود.

۸- انتصاب دانشجویان فارغ‌التحصیل از دانشگاه فرهنگیان و نیروهای آزمون استخدامی ماده ۲۸ و همچنین نیروهای تبدیل وضعیت مشمولین تبصره ۲۰ بند "د" قانون بودجه سال ۱۴۰۰ و بند "و" قانون بودجه سال ۱۴۰۱ با کمتر از ۳ سال سابقه تجربی در پست‌های مصوب اداری ممنوع است.

۹- به منظور رعایت عدالت آموزشی و در راستای توجه به مدارس عادی دولتی و ارتقای کیفیت این مدارس می‌بایست ساماندهی نیمی از ساعت تدریس دبیران در مدارس استعدادهای درخشان، نمونه دولتی و شاهد و نیمی دیگر در مدارس عادی دولتی ساماندهی گردد. در صورت تمایل به همکاری بیشتر در مدارس خاص بیش از حد موظف تکلیفی ساعت تدریس بصورت غیرموظف تخصیص یابد.

صدور ابلاغ همزمان برای یک فرد در موارد ذیل ممنوع می‌باشد:

* ابلاغ همزمان در گروه‌های آموزشی، پژوهشسرا و مدارس استعداد درخشان

* ابلاغ همزمان در گروه‌های آموزشی استان و منطقه

۱۰- تخصیص دبیر به پژوهشسراها و مربی پرورشی به کانون‌های فرهنگی تربیتی به میزان ۵۰ درصد ساعت موظف پرسنل و در سقف ۸۰ درصد تراز واحدهای مذکور مجاز می‌باشد.

۱۱- در هنرستان‌های کاردانش، صدور ابلاغ سرپرست بخش، هنرآموز و استادکار برای دروس مهارتی کلاس‌هایی که برون‌سپاری می‌شوند، امکان‌پذیر نیست.

۱۲- پرداخت هرگونه حق‌التدریس، از جمله صدور ابلاغ غیرموظف برای آموزگاران دوره ابتدایی که از تقلیل ساعت استفاده می‌کنند، فقط در صورتی امکان‌پذیر است که نیروی دارای کسری ساعت موظف در سطح منطقه در گروه/جنس مربوط در دوره ابتدایی، جنسیت موضوعیت ندارد و یا امکان صدور ابلاغ تدریس عوامل اجرایی در سطح مدرسه وجود نداشته باشد. به بیان دیگر، تا زمانی که نیروی کسر ساعت موظف در منطقه و از ظرفیت تدریس

موظف معاونان، مربیان پرورشی و مشاوران استفاده کافی نشده باشد، امکان تخصیص ساعت غیرموظف وجود ندارد. لازم به ذکر است در صورت استفاده از تقلیل ساعت آموزشی معلمان در مدارس ابتدائی، می بایست ترتیبی اتخاذ گردد که دانش آموزان در هیچ یک از روزهای آموزشی هفته بدون معلم نبوده و این مهم منجر به تعطیلی کلاس درس و یا حذف آموزش در روز مذکور نگردد.

تبصره: آموزگاران کلاس‌های چندپایه روستایی، چنانچه از بابت بیست سال خدمت آموزشی، مشمول تقلیل شوند، اختصاص ساعت غیرموظف ناشی از تقلیل ساعت آموزشی، به خود این معلمان بلامانع است.

۱۳- صدور ابلاغ غیرموظف در یک منطقه، زمانی مقدور خواهد بود که از ساعات تدریس موظف معاونان مدارس، معلمین تربیت بدنی و نیروهای دارای کسر ساعت موظف منطقه استفاده شده باشد. به بیان دیگر تا زمانی که نیروی کسر ساعت موظف در منطقه وجود داشته باشد و از ظرفیت تدریس معاونین، مربیان پرورشی، مشاوره و سایر عوامل اجرائی مشمول تدریس استفاده کافی نشده باشد، امکان تخصیص ساعت غیرموظف وجود ندارد.

۱۴- بهره گیری از نیروهای بازنشسته دارای مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر به صورت غیرموظف در سقف مجاز و براساس مصوبه ۱۳۹۵/۰۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان، با رعایت ضوابط و مقررات مربوط بلامانع است.

۱۵- ساعت غیرموظف هفتگی شاغلین به میزان ساعت اشتغال هفتگی آنها بصورت موظف و تا سقف ۲۴ ساعت بلامانع است. ضمناً ساعت مجاز غیرموظف برای بازنشستگان متعاقباً ابلاغ خواهد گردید.

۱۶- تشکیل و استمرار فعالیت مدارس شبانه‌روزی، در نزدیکی یکدیگر و در مجاورت نقاط و مدارسی که از امکانات شبانه‌روزی برخوردارند، مجاز نیست.

۱۷- استمرار مدارس متوسطه با دانش‌آموزان کمتر از حدنصاب دارای فضای فیزیکی مجزا از سایر واحدهای سازمانی، در صورت عدم وجود واحد سازمانی مشابه در مجاورت و یانزدیکی آن بصورت مستقل و با تخصیص یک نفر معاون دبیر امکان پذیر می‌باشد.

تذکره: به کلیه مدارس با وضعیت ضمیمه عوامل اجرایی تعلق نخواهد گرفت.

۱۸- تخصیص درس تربیت بدنی به معاونین مدارس که فاقد رشته تحصیلی مرتبط می‌باشند، ممنوع است موضوع تدریس موظف ۶ ساعت در هفته معاونین مدارس

۱۹- بکارگیری نیروی بازنشسته به شرط عدم وجود نیروی مازاد یا دارای کسر ساعت موظف و صرفاً مطابق با رشته تحصیلی مرتبط با درس مورد نظر و در سقف ساعت غیرموظف تقاضا نامه توسعه سنواتی صورت پذیرد.

۲۰- با توجه به نیاز نیروی انسانی، هیچگونه محدودیتی در بکارگیری آموزگاران و دبیران در دو شیفت یک شیفت موظف و در شیفت دیگر بصورت غیرموظف در سطح مناطق ایجاد نگردد.

۲۱- در صورت وجود کلاس بدون معلم استفاده از مربیان تربیت بدنی، مربی پرورشی و مراقب سلامت به عنوان آموزگار امکان پذیر گردد.

۲۲- به کارگیری دانشجو معلمان سال سوم و چهارم دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیری شهید رجائی به صورت غیرموظف در شهر محل تحصیل خود با تأیید دانشگاه مبنی بر عدم ایجاد اختلال در تحصیل آنان و با رعایت سایر ضوابط و مقررات بلامانع است.

پس از اعمال تمامی سیاستها و راهکارهای مدیریت بهینه نیروی انسانی، **اولویت بکارگیری** و ساماندهی نیروی انسانی به شرح ذیل می‌باشد:

- ساماندهی همکاران شاغل رسمی، پیمانی، قراردادی، طرحی و پرسنل وظیفه
- اولویت بکارگیری و تخصیص سهمیه به واحدهای سازمانی (مدرسه) در قالب مدیر و معلم (تخصیص معاونین آموزشی و پرورشی، مشاور و مراقب سلامت در صورت وجود کلاس بدون معلم، جایز نیست).
- بکارگیری دانشجومعلمان ورودی سال ۱۴۰۰ به صورت غیرموظف برابر ضوابط اعلامی.
- تخصیص ساعت غیرموظف شاغلین
- تخصیص ساعت غیرموظف بازنشستگان

بخش پنجم

نحوه نظارت بر اجرای

دستورالعمل توسعه سنواتی

با عنایت به اهمیت بکارگیری دقیق و بهینه نیروی انسانی به منظور جلوگیری از هدر رفت منابع انسانی، رعایت دقیق مفاد این شیوه نامه؛ پیش شرط صدور مجوزهای لازم برای به کارگیری نیروی غیرموظف به منظور رفع کمبودهای نیروی انسانی مورد نیاز مناطق خواهد بود و بالطبع برای کمبودهای ناشی از عدم رعایت ضوابط گفته شده، صدور مجوز نیز موضوعیت نخواهد داشت.

نحوه نظارت بر اجرای برنامه ها در استان

تحقق اهداف این شیوه نامه از طریق اعمال ضوابط در سامانه های مرتبط، گزارشات سیستمی و نظارت های میدانی مورد ارزیابی قرار می گیرد و اطمینان دارد کلیه مسئولین محترم و دست اندرکاران ذیربط در آموزش و پرورش مناطق و نواحی، عنایت خاص و اهتمام لازم را برای اجرای کامل برنامه و تحقق اهداف آن معطوف می دارد.

نظارت، کنترل و ارزیابی نحوه عملکرد مناطق و نواحی، توسط کارگروه توسعه مدیریت آموزش و پرورش استان به صورت متمرکز از طریق ذکر شده انجام می شود و بازتاب آن به صورت رتبه عملکرد مناطق و نواحی آموزش و پرورش در شاخص ها و ملاک های ارزیابی ذیل و ارائه گزارش خواهد بود، که نتایج آن به صورت تشویق و یا برخورد مقتضی اعمال خواهد شد.

شاخص و ملاک های نظارت و ارزیابی

ردیف	شاخص و ملاک ارزیابی
۱	میزان طرح موضوعات ساماندهی در کمیته برنامه ریزی و محوریت آن در اتخاذ تصمیمات مرتبط
۲	رعایت ضوابط تخصیص کد واحد سازمانی تعیین ظرفیت فضای آموزشی، بعد مسافت، نسبت دانش آموز به کارکنان ...
۳	رعایت زمانبندی درخواست کد واحد سازمانی
۴	اعمال روش های صحیح در مدیریت منابع و نتایج حاصل از آن مطابق شاخص های مصوب
۵	رعایت وضعیت واحد سازمانی
۶	مدیریت کلاس های کم جمعیت هم پایه و قابل ادغام در یک مدرسه
۷	رعایت حداقل تعیین شده جهت تشکیل کلاس در مدارس شهری
۸	رعایت حداقل تعیین شده جهت تشکیل کلاس در مدارس روستائی
۹	استفاده بهینه از طرح روستا مرکزی و تا حد امکان و بصورت مناسب
۱۰	سازماندهی بهینه و استفاده کامل از ساعت موظف تمامی نیروهای شاغل
۱۱	اهتمام به نگهداشت استمرار خدمت نیروهای واجد شرایط بازنشستگی
۱۲	رعایت حدنصاب تشکیل و استمرار مدرسه
۱۳	استفاده از سازوکار نقل و انتقال جهت تامین و تعدیل نیروی انسانی
۱۴	سازماندهی نیروی انسانی در دوره های تحصیلی متوسطه اول و متوسطه دوم کلیه شاخه ها بصورت واحد و یکپارچه
۱۵	رعایت اولویت بکارگیری نیروی انسانی در گروه معلم کلاس درس
۱۶	رعایت ضوابط کلاس بندی و تخصیص نیرو در آموزش استثنائی
۱۷	تجمع دروس عمومی در کلاس های زیر حد نصاب دوره تحصیلی متوسطه دوم
۱۸	رعایت سرجمع سهمیه کارکنان تخصصی برابر تفاهم نامه توسعه سنوئی
۱۹	رعایت بکارگیری دقیق آموزگاران تربیت بدنی و عدم ایجاد ابلاغ موقت برابر مفاد شیوه نامه
۲۰	رعایت رشته شغلی برای استادکار و سرپرست بخش

رعایت مدرک تحصیلی برای استادکار و سرپرست بخش	۲۱
رعایت مدرک تحصیلی و رشته شغلی برای پست انباردار	۲۲
رعایت مفاد صدور ابلاغ در گروه های آموزشی	۲۳
عدم بکارگیری نیروی مورد نیاز کلاس درس در سایر پستهای اداری، گروه مدیریت معاونین و کیفیت بخشی	۲۴
رعایت مفاد تخصیص نیرو به مدارس غیردولتی خیریه و وابسته عدم دریافت شهریه، رعایت حد نصاب و...	۲۵
رعایت مفاد مربوط به محدودیت ماموریت نیروهای مورد نیاز به سایر دستگاهها	۲۶
مدیریت بهینه روند بازنشستگی نیروهای واجد شرایط بازنشستگی	۲۷
بهره‌مندی از ظرفیت تدریس عوامل اجرایی	۲۸
بهره‌وری نیروی انسانی و کاهش ساعت حق التدریس تا حد ممکن و مناسب	۲۹
رعایت صدور ابلاغ غیرموظف برای آموزگاران دارای تقلیل ساعت	۳۰
نظارت بر عملکرد کلاس های غیرموظف چندپایه	۳۱
نظارت بر عملکرد کلاس های دارای هنرآموز دوم	۳۲
استفاده حداکثر از ظرفیت غیرموظف شاغلین و بازنشستگان جهت تامین نیروی انسانی مورد نیاز کلاس درس	۳۳
استفاده حداکثری از ظرفیت دانشجویان سال آخر جهت تامین نیروی انسانی مورد نیاز کلاس درس	۳۴
بکارگیری دانشجویان فارغ تحصیل بهمن ماه بصورت غیرموظف جهت عدم ایجاد ساعت مازاد در نیمه سال تحصیلی	۳۵